

Guvernul României

Ministerul Fondurilor Europene

Planul de evaluare pentru Programul Operațional Competitivitate 2014-2020

Versiune aprobată de CM POC

Mai 2016

Cuprins

1.	Acronime.....	3
1.	Introducere.....	5
1.1.	Prezentarea generală a Programului Operațional.....	5
1.2.	Elaborarea Planului de evaluare.....	6
2.	Context.....	7
2.1.	Cadrul legislativ.....	7
2.2.	Experiența de evaluare în perioada de programare 2007-2013.....	8
2.3.	Abordare generală pentru planificarea evaluărilor din perioada 2014-2020, conform Documentului de coordonare MFE (UCE).....	10
3.	Strategia de Evaluare.....	13
3.1.	Obiective principale.....	13
3.2.	Temele de evaluare.....	14
3.3.	Metode de evaluare, incluzând evaluarea contrafactuală de impact.....	17
3.4.	Calendarul evaluării.....	21
3.5.	Sistemul recomandat pentru achiziția de servicii de evaluare externă.....	23
4.	Managementul Planului de Evaluare.....	25
4.1.	Funcția de evaluare.....	25
4.2.	Aprobarea și monitorizarea implementării planului de evaluare.....	26
4.3.	Coordonarea cu alte planuri de evaluare.....	27
4.4.	Resursele umane în procesul de evaluare.....	27
5.	Strategia de comunicare și de monitorizare a implementării recomandărilor evaluărilor.....	30
	Anexa 1. Detalii privind temele de evaluare.....	32
	Anexa 2. Matrice: instrumente de evaluare și tipuri de informații esențiale.....	44
	Anexa 3 Logica intervenției.....	46

1. Acronime

Abreviere	Explicație
ACE	Analiza cost-eficacitate
AM	Autoritate de Management
AP	Acord de Parteneriat 2014-2020
CCE	Comitet de Coordonare a Evaluării
CE	Comisia Europeană
C&D	Cercetare și Dezvoltare
CDI	Cercetare, Dezvoltare și Inovare
CSNR	Cadrul Strategic Național de Referință
CdS	Caiet de Sarcini
DG EMPL	Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune
DG REGIO	Direcția Generală Politică Regională și Urbană
ECI	Evaluare Contrafactuală de Impact
EVALSED	Resursa pentru evaluarea Dezvoltării Socio-Economice
FESI	Fonduri Europene Structurale și de investiții
GLF	Grup de Lucru Funcțional
IC	Interviu Complex

IEAC	Interviu Electronic Asistat de Computer
ITInd	Interviu Telefonic Individual
IWAC	Interviu Web Asistat de Computer
OI	Organism Intermediar
PO	Program Operațional
POC	Programul Operațional Competitivitate 2014-2020
PIB	Produs Intern Brut
RDC	Regulamentul privind Dispozițiile Comune
TI	Tehnologia Informației
TIC	Tehnologia Informației și Comunicațiilor
UCE	Unitatea Centrală de Evaluare
UE	Uniunea Europeană

1. Introducere

1.1. Prezentarea generală a Programului Operațional

Intervențiile finanțate în cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014-2020 (denumit în continuare Programul sau POC) contribuie la creșterea competitivității economiei românești. POC răspunde, în primul rând, provocării de dezvoltare *Competitivitate și Dezvoltare Locală*, descrisă în cadrul Acordului de Parteneriat (AP) și complementar, contribuie la atingerea obiectivelor altor trei provocări de dezvoltare, respectiv: Oameni și societate, Infrastructură, Administrarea și guvernarea, permițând astfel intervenții orizontale în economie și societate.

Intervențiile programului vizează două domenii - *Cercetare, Dezvoltare și Inovare (CDI)* și *Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC)* - și contribuie la îndeplinirea obiectivelor României în aceste domenii, în concordanță cu *Strategia Europa 2020. Strategia europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii*.

POC 2014-2020 este constituit din două axe prioritare, după cum urmează:

- ▶ AP1: Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) pentru sprijinirea competitivității economice și a dezvoltării afacerilor.
- ▶ AP2: tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă.

Prima axă prioritară (AP) este implementată în cadrul obiectivului tematic OT 01 - Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării.

Direcția principală de investiții în CDI este de a crea un mediu de C&D mai modern, care să răspundă nevoilor întreprinderilor. Acesta va întări capacitatea de CDI a țării (resurse și infrastructură), stimula investițiile private în CDI, va contribui la dezvoltarea de centre de excelență, consolidarea legăturilor dintre întreprinderi și instituții de cercetare, și la stimularea creării de rețele și clustere pentru dezvoltarea de noi produse și servicii. Aceste axe prioritare vor fi implementate în cadrul priorităților de investiții 1a: *Consolidarea cercetării și inovării (C & I), a infrastructurii și a capacităților de dezvoltare a excelenței în C & I, precum și promovarea centrelor de competență, în special a celor de interes european* și, 1b: *Promovarea investițiilor în C & I, dezvoltarea de legături și sinergii între întreprinderi, centrele de cercetare și dezvoltare și învățământul superior, în special promovarea investițiilor în dezvoltarea de produse și de servicii, transferul de tehnologii, inovarea socială, ecoinovare și aplicații de servicii publice, stimularea cererii, crearea de rețele și de grupuri și inovarea deschisă prin specializarea inteligentă, precum și sprijinirea activităților de cercetare tehnologică și aplicată, liniilor-pilot, acțiunilor de validare precoce a produselor, capacităților de producție avansate și de primă producție, în special în domeniul tehnologiilor generice esențiale și difuzării tehnologiilor de uz general.*

Intervențiile finanțate în cadrul AP 1 vor contribui la realizarea următoarelor obiective specifice:

- OS 1.1 - Creșterea capacității de CDI în domeniile de specializare inteligentă și de sănătate
- OS 1.2 - Creșterea participării românești în cercetare la nivelul UE;
- OS 1.3 - Creșterea investițiilor private în CDI;

- OS 1.4 - Creșterea transferului de cunoștințe, tehnologie și personal cu competențe CDI între mediul public de cercetare și cel privat;

În domeniul TIC, programul vizează patru domenii principale de dezvoltare:

- a) E-guvernare, interoperabilitatea, securitatea informatică, cloud computing și rețele sociale;
- b) Utilizarea TIC în educație, incluziune socială, sănătate și cultură;
- c) e-Comerț și cercetare-dezvoltare-inovare;
- d) Dezvoltarea infrastructurii de bandă largă pentru întreaga țară.

Cea de-a doua AP este implementată în cadrul OT 2 Îmbunătățirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor și intervențiile vor fi încadrate în prioritățile de investiții 2a: Extinderea conexiunii în bandă largă și desfășurarea rețelelor de mare viteză și sprijinirea adoptării noilor tehnologii și rețele pentru economia digitală 2b: dezvoltarea produselor și serviciilor TIC, a comerțului electronic și a cererii de TIC și 2c Consolidarea aplicațiilor TIC pentru e-guvernare, e-learning, e-incluziune, e-cultură și e-sănătate.

Intervențiile finanțate în cadrul AP 2 vor contribui la realizarea următoarelor obiective specifice:

- OS 2.1 - Extinderea și dezvoltarea infrastructurii de comunicații în bandă largă de mare viteză
- OS 2.2 - Creșterea contribuției sectorului TIC la competitivitatea economică
- OS 2.3 - Creșterea utilizării sistemelor de e-guvernare
- OS 2.4 - Creșterea gradului de utilizare a Internet-ului

Bugetul total al POC 2014-2020 este de 1.582.770.847,00 EURO din care 1.329.787.234,00 EURO contribuție FEDR.

1.2. Elaborarea Planului de evaluare

Ministerul Fondurilor Europene (MFE) cu sprijinul evaluatorilor ex-ante, a elaborat acest plan de evaluare pentru POC 2014-2020, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1303/2013 și ale Regulamentului (CE) nr. 1301/2013 privind Fondul European de Dezvoltare Regională.

2. Context

2.1. Cadrul legislativ

Acest Plan de evaluare a fost elaborat în conformitate cu Regulamentul privind Dispozițiile Comune (RDC) și cu Ghidul Planurile de evaluare, al Comisiei Europene CE¹.

Regulamentele privind FESI 2014-2020 pune accentul pe obținerea rezultatelor preconizate și pe evaluarea eficacității și impactului intervențiilor finanțate. Din această perspectivă, statele membre sunt solicitate să elaboreze planuri de evaluare la începutul perioadei de programare, ce constituie documente strategice de stabilire a modului în care vor fi organizate evaluările în scopul furnizării de dovezi cu privire la efectele politicilor. Mai mult decât atât, statele membre trebuie să se asigure că este disponibilă o capacitate de evaluare adecvată.

Articolul 54 din Regulamentul UE nr. 1303/2013 stabilește cadrul general în care trebuie realizate evaluările fondurilor europene structurale și de investiții aferente perioadei de programare 2014-2020. Pe baza acestui articol, misiunea evaluării este:

- De a îmbunătăți calitatea proceselor de elaborare și implementare a programelor;
- De a aprecia eficacitatea, eficiența și impactul acestora.

Evaluarea ex-ante este asociată în primul rând primului obiectiv (art. 55(1) al Regulamentului UE nr. 1303/2013), în timp ce evaluările pe parcursul perioadei de implementare și cele ex-post privesc îndeosebi cel de-al doilea obiectiv (art. 56(3) și 57(1)). Statele membre sunt responsabile de evaluarea ex-ante și evaluările pe parcursul perioadei de implementare a programelor, iar evaluarea ex-post va fi realizată de Comisia Europeană sau de statul membru în strânsă cooperare cu CE.

În completarea acestui cadru legislativ, Comisia Europeană (în special DG REGIO și DG EMPL) a elaborat un Ghid al planurilor de evaluare², care furnizează mai multe informații despre rolul și conținutul Planului de Evaluare.

În perioadele de programare anterioare, evaluările au avut tendința de a se concentra mai mult pe aspecte ce țin de implementare decât de impact.

Pentru perioada 2014-2020, se solicită autorităților de management să realizeze evaluări care analizează efectele programelor FESI. Acesta este un element esențial al politicii orientate către rezultate și este reflectată în articolul 56 alineatul (3) din RDC. Planurile de evaluare sunt documente strategice care stabilesc modul în care vor fi organizate aceste evaluări, în scopul de a furniza dovezi privind efectele elaborării politicilor.

Articolul 54, articolul 56 alineatul (3) și articolul 57 alineatul (1) din RDC furnizează informații suplimentare despre modul în care trebuie evaluat impactul programelor:

---

¹ DG Regio, DG Employment, Social Affairs and Inclusion, *Guidance Document on Evaluation Plans*, February 2015

² http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/working/evaluation_plan_guidance_en.pdf

Impactul programelor va fi evaluat raportat la :

- Țintele din Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, în conformitate cu cerințele specifice stabilite în normele specifice fondurilor.

- PIB-ul și șomajul din zona vizată de program, ținând cont de amploarea programului.

- Obiectivele fiecărei priorități.

Noua perioadă de programare prevede o monitorizare atentă de către CE a procesului de evaluare. În plus, până la 31 decembrie 2022, Autoritățile de Management vor prezenta Comisiei, pentru fiecare Program Operațional, un raport care sintetizează constatările evaluărilor efectuate în timpul perioadei de programare, precum și principalele realizări imediate și rezultate ale PO, oferind comentarii cu privire la informațiile raportate.

Va fi de asemenea aplicat un nou principiu, pentru a asigura independența evaluatorilor. În conformitate cu articolul 54 din RDC, evaluările vor fi efectuate de către experți externi sau interni independenți din punct de vedere funcțional de autoritățile responsabile pentru implementarea programului. În perioada actuală de implementare, experții trebuiau să fie independenți doar față de autoritățile relevante de audit și de certificare.

1.2. Experiența de evaluare în perioada de programare 2007-2013

Chiar dacă nu a fost o cerință a cadrului de reglementare european în domeniul instrumentelor structurale pentru perioada 2007-2013, au fost elaborate planuri de evaluare atât pentru CSNR, cât și pentru PO, în scopul de a orienta evaluările instrumentelor structurale în actuala perioadă de programare. Planurile au fost de fapt strategii indicative de evaluare până în 2015, ultimul an de implementare din cadrul financiar 2007-2013. Au fost întâmpinate dificultăți în stabilirea unei strategii, identificarea tuturor priorităților de evaluare cu mult timp în avans fiind considerat problematică. Din acest motiv, planurile de evaluare au permis efectuarea evaluărilor ad-hoc ori de câte ori:

- ▶ Monitorizarea datelor au indicat probleme în implementare, cum ar fi performanța scăzută pentru atingerea țintelor;
- ▶ s-a făcut o propunere de revizuire a PO;
- ▶ Comitetul de Monitorizare (CM) a solicitat o evaluare.

Anii 2009 și 2012 au fost identificați, în general, în planurile de evaluare ca fiind importanți în ceea ce privește disponibilitatea rezultatelor evaluării. În acest sens, s-a solicitat în evaluări furnizarea de informații pentru a furniza informații realiste raportării strategice în conformitate cu articolul 29 alineatul (2) din Regulamentul General 1083/2006. În plus, rezultatele evaluărilor din anul 2012 au venit în sprijinul pregătirii documentelor de programare pentru următorul exercițiu financiar (2014-2020).

În perioada anterioară de programare, evaluările au avut tendința de a se concentra mai mult asupra problemelor din implementare decât asupra captării impactului. La nivelul POS CCE s-au realizat doar două evaluări intermediare. Prin urmare, experiența din România în evaluarea impactului programelor de competitivitate nu a fost substanțială și nu poate constitui o bază pentru planificarea evaluărilor de impact în perioada de programare 2014-2020.

Au fost și revizuite analize din alte surse pentru a stabili ce se cunoaște deja despre efectele altor intervenții similare. Astfel, în studiul *Counterfactual impact evaluation of cohesion policy. Work package 2; Examples from Support to Innovation and Research*, realizat de către Czarnitzki D., Bento C.L. și T.Doherr în 2011, la

Universitatea din Leuven, care analizează efectele impactului Politicii de Coeziune asupra activităților de inovare la nivel de firmă în țări precum Cehia, Franța sau Germania. Analiza a arătat că Politica de Coeziune a avut efecte benefice asupra inovării în țări precum Cehia, unde, după aplicarea unei estimări Dif-in Dif (Did), activitățile de patentare ale firmelor recipient a fost comparată în timp și legată de schimbările din grupul de control din aceeași perioadă.

În Franța, nu au fost confirmate efecte pozitive ale Politicii de Coeziune din cauza lipsei unor date importante (datele de aprobare ale fiecărui proiect). Astfel, a fost dificil de aproximat perioada dinainte și după, care ar fi putut duce la o clasificare eronată a firmelor ca făcând parte din grupul de control și grupul de tratament, ducând în consecință la erori în rezultatele regresiei.

În Germania, nu au existat date de panel disponibile iar firmele au fost observate o singură dată în perioada respectivă de timp. După aplicarea unei estimări de matching inițială, beneficiarii Politicii de Coeziune au avut un scor mai mare în ceea ce privește indicatorii de inovare: investiții R&D, ocupare R&D, și investiții totale în inovare, printre altele. Aceștia beneficiază mai ușor de alte subvenții decât firmele selectate în grupul de control.

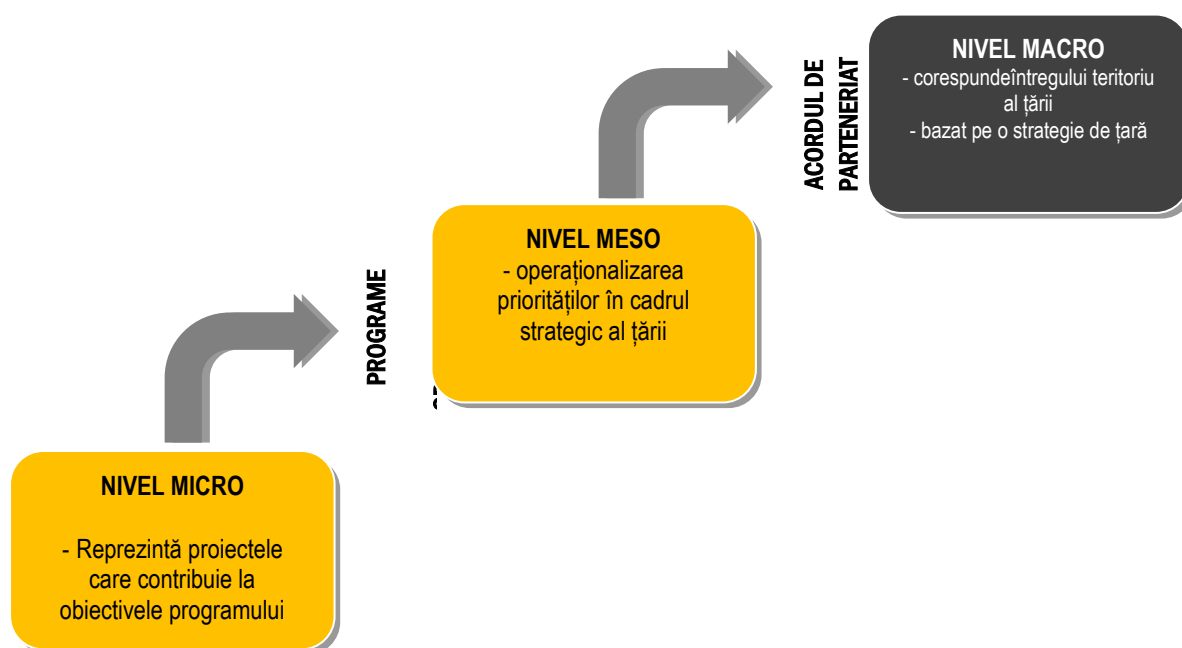
În ceea ce privește TIC, am colectat date din mai multe studii. Evaluarea intermediară a cercetării TIC, în cadrul celui de-al 7lea Program Cadru, *Catalysing European Competitiveness in a Globalising World*, cerută de Comisia Europeană în Iunie 2010, arată faptul că Programul a reușit să creeze sau să consolideze alianțele strategice R&D, contribuind la integrarea cercetării europene. Proiectele au adus un nivel înalt de valoare adăugată, politici de cercetare mai coerente, permițând participanților să exploreze noi tehnologii și noi piețe și obținând acces rapid la expertiză. Programul a fost util în mod special pentru cercetarea unor chestiuni cu o dimensiune pan-Europeană. Raportul final al *CIP ICT-PSP Impact Observatory – SMART 2008/0037*, din 25 martie 2010, al Comisiei Europene indică faptul că ICT Policz Support Programme generează efecte structurale la nivelul european, posibilitățile de networking fiind considerate principala valoare adăugată a programului.

Evaluarea intermediară a TEN (fosta TEN-Telecom) din 2004, contractată de către Comisia Europeană prin DG Societatea Informațională a arătat că rezultatele și impactul realizate până acum sunt destul de limitate, deși principala evidență de până acum este legată de proiectele inițiate înainte de reorientarea strategică (alinieră cu strategia eEuropa) în 2002.

Multe din aceste rezultate nu ar fi fost posibile, sau ar fi apărut mai târziu sau la o scară mai mică fără existența programului. Există un număr de proiecte cu un impact potențial bun, dar o mare parte din proiecte produc un impact mic. Aria de acoperire mică și scara mică la care se derulează acestea echivalează cu un impact mai mic. Efectele cele mai comune vizează participarea în proiecte și au un impact asupra instituției datorită abilităților crescute ale angajaților și cunoașterii îmbunătățite a pieții.

1.3. Abordare generală pentru planificarea evaluărilor din perioada 2014-2020, conform Documentului de coordonare MFE (UCE)

În perioade de programare succesive, inclusiv perioada de programare 2014-2020, fondurile au fost alocate și implementate în statele membre în conformitate cu un cadru de politică structurat pe trei niveluri, așa cum este reprezentat în imaginea de mai jos.

Ca abordare generală, analiza politicii la aceste trei niveluri facilitează înțelegerea corelării politicilor de la nivel decizional cu nivelul intermediar al programelor și cu nivelul micro al proiectelor. În consecință, evaluările ar trebui să acopere toate aceste niveluri, nivelul inferior contribuind la evaluarea celor superioare.

Nivelul MACRO

Efectele / impacturile la nivel macro (Europa 2020, PIB-ul, ocuparea forței de muncă, recomandări specifice de țară, obiectivele tematice) și mecanismele de implementare vor fi abordate la nivel de AP și nu reprezintă obiectivele acestui Plan de evaluare pentru POC.

Nivelul MESO

În ceea ce privește evaluarea la nivel PO, în conformitate cu Regulamentul nr. 1303/2013, fiecare prioritate (axă), va fi evaluată cel puțin o dată pe parcursul perioadei de implementare a programului în ceea ce privește contribuția la obiectivele specifice (cum este detaliat în capitolul 3).

Vor fi abordate următoarele întrebări de evaluare orizontale:

- ▶ 1. Care este progresul care poate fi observat în zonele vizate, sectoare și grupuri raportat la obiectivele specifice de la adoptarea intervenției (efecte brute sau eficacitatea intervenției)?
- ▶ 2. În ce măsură progresul observat poate fi atribuit intervenției (efect net sau impactul intervenției)?
- ▶ 3. Există efecte neintenționate, pozitive sau negative?
- ▶ 4. Depășește efectul granița zonei sau a sectorului sau afectează alte grupuri nevizate de intervenție (efect spillover)?
- ▶ 5. În ce măsură sunt efectele durabile pe o perioadă mai lungă de timp (durabilitate)?
- ▶ 6. Ce mecanisme au facilitat / împiedicat efectele? Care sunt caracteristicile contextuale cheie ale acestor mecanisme (eficiență)?
- ▶ 7. Dacă și în ce măsură lucrurile ar fi putut fi făcute mai bine (recomandări pentru viitor)?

Nivelul MICRO

În perioada de programare anterioară, evaluările de la nivelul micro au constat în studii de caz la nivel de proiect. Deoarece la acest nivel nu s-au făcut evaluări în mod sistematic, concluziile nu au putut fi integrate în timp util la nivel de Program în ceea ce privește:

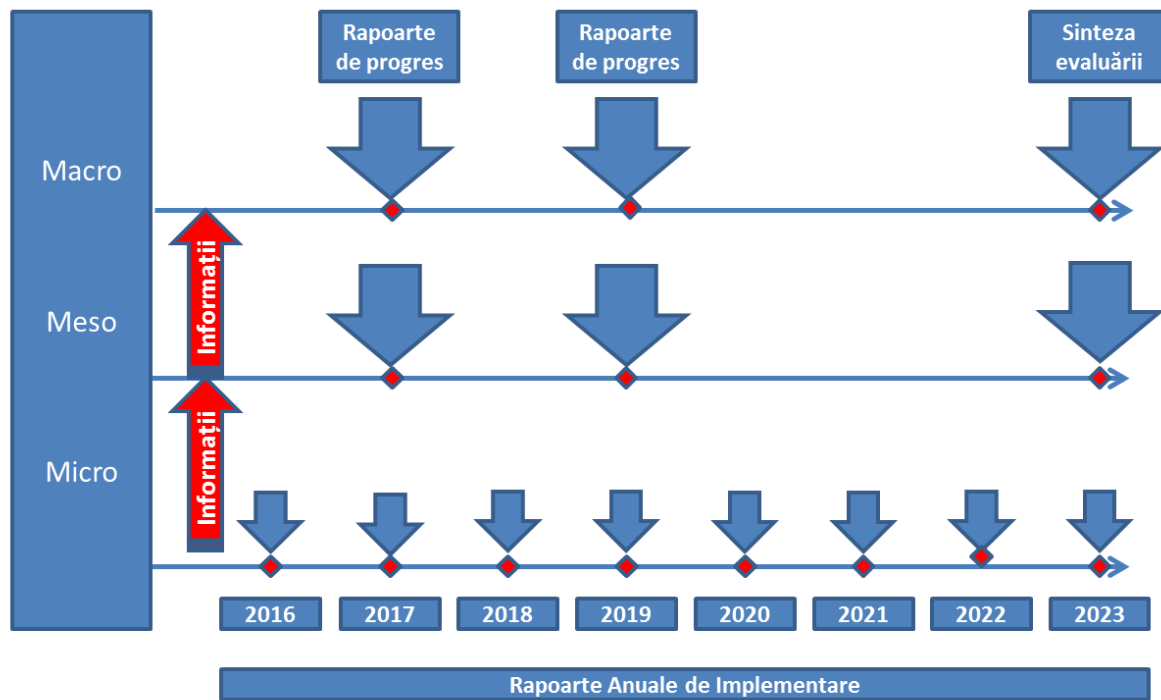
- ▶ Succesul sau eșecul orientării rezultatelor procesului de selecție
- ▶ Dacă intervenția la nivel de program se îndreaptă în direcția corectă pentru a atinge efectele intenționate
- ▶ sustenabilitatea proiectelor pe o perioadă mai lungă de timp.

Pentru 2014-2020 nivelul micro va fi integrat complet în evaluarea PO (mezo) servind la evaluarea nevoilor pentru fiecare prioritate (axă) și obiectiv specific.

Deoarece evaluarea micro a tuturor proiectelor selectate pentru finanțare este nefezabilă, va fi aplicată o strategie de eşantionare pentru a selecta un eşantion reprezentativ de proiecte care să facă obiectul analizei. Eşantioanele vor fi supuse unor studii longitudinale pentru a sprijini obținerea concluziilor cu privire la durabilitatea efectelor. Din acest motiv, evaluarea la nivel micro ar trebui să înceapă cât mai devreme posibil după primul exercițiu de selecție, însă doar atunci când progresele înregistrate în implementarea proiectelor sunt suficient de mature pentru analiză.

Următoarea diagramă arată felul în care constatările evaluării vor fi corelate cu revizuirile diverselor aspecte ale programelor și deciziile legate de acestea.

Planificarea evaluării

3. Strategia de Evaluare

3.1. Obiective principale

Planul de Evaluare (denumit în continuare PE) este un document strategic care stabilește organizarea evaluărilor pentru perioada de programare 2014-2020, în cadrul POC. Obiectivele sale sunt următoarele:

- ▶ De a îmbunătăți calitatea evaluărilor prin planificarea adecvată, inclusiv prin identificarea și colectarea datelor necesare (articolul 54 alineatul (2) RDC);

Calitatea evaluării este esențială pentru utilizarea și credibilitatea constatărilor evaluării. În acest sens, PE include mecanisme de asigurare a calității, atât pentru rapoartele de evaluare cât și pentru procesul de evaluare. De asemenea identifică în linii mari nevoile de date și oferă o bună înțelegere a provocărilor de colectare a datelor pentru analizele necesare, precum și tehnicile de evaluare, ce vor fi aplicate.

- ▶ De a facilita un management informat, precum și adoptarea deciziilor legate de politici în baza constatărilor și concluziilor evaluării;
- ▶ De a oferi un cadru pentru a planifica evaluările de impact (articolul 56 alineatul (3) RDC);
- ▶ De a se asigura că evaluările oferă date pentru implementare și rapoartele anuale de progres, *care trebuie transmise Comisiei Europene prin includerea rezultatelor evaluărilor*

Cine?	Ce?	Când?	Referință
Stat membru	În RAI: Sinteza constatărilor tuturor evaluărilor programului	Până în data de 31 mai a fiecărui an din 2016 până în 2023, până la data de 30 iunie, în 2017 și 2019	RDC Art. 50
Comisia	Raport de sinteză pe baza rapoartelor anuale de implementare ale statelor membre; precum și o sinteză a constatărilor evaluărilor disponibile ale programelor	În fiecare an, începând din 2016	RDC Art. 53
Stat membru	În rapoartele de progres: Progresele înregistrate privind atingerea obiectivelor Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și a obiectivelor specifice fondurilor	Până la 31 august 2017 și până la 31 august 2019	RDC Art. 52
Comisia	Raport strategic care sintetizează rapoartele de progres ale statelor membre	Până la 31 decembrie 2017 și 31 decembrie 2019	RDC Art. 53
Stat membru	Raport care sintetizează constatările evaluărilor efectuate în timpul perioadei de programare	Până la 31 decembrie 2022	RDC Art. 114

- ▶ De a facilita sinteza rezultatelor din diferite state membre de către Comisie și schimbul de dovezi disponibile;
- ▶ De a se asigura că resursele pentru finanțarea și gestionarea evaluărilor sunt adecvate (articolul 54 alineatul (2) RDC).

Planul de evaluare oferă o imagine clară asupra nevoilor de finanțare și a surselor necesare pentru a realiza evaluările propuse. Include de asemenea, un plan de instruire pentru cei responsabili cu implementarea planului. Acesta prezintă structurile și personalul responsabil cu gestionarea evaluărilor planificate.

3.2. Temele de evaluare

Temele de evaluare și bugetele aferente evaluărilor sunt prezentate în tabelul de mai jos. Anexa 1 furnizează detalii suplimentare legate de:

- ▶ Principalele întrebări de evaluare
- ▶ Dimensiunile teritoriale, sectoriale, grupurile țintă
- ▶ Instrumente de evaluare
- ▶ Surse de date
- ▶ Tipuri de date
- ▶ Metode de evaluare
- ▶ Expertiză necesară
- ▶ Părțile interesate ce vor fi invitate în cadrul Comitetului de Coordonare a Evaluării (CCE).

Fiecare temă de evaluare corespunde câte unui obiectiv specific al POC.

Calendarul a fost stabilit plecând de la premisa că programul va fi lansat la jumătatea anului 2015. Lista de evaluări rămâne totuși deschisă. În timpul implementării Programului pot/vor apărea bariere, provocări și circumstanțe, care pot afecta rezultatele la nivel de proiect /program, sau care pot afecta în mod direct implementarea Programului. În astfel de cazuri se vor face noi evaluări, după caz, pe o bază continuă.

Tabelul 1. Planul de Evaluare pentru POC 2014-2020

Nr.	Tema de evaluare	Calendarul evaluării-finalizarea evaluării	Nr. de zile de lucru	Valoare totală (EUR)
POC 1	Evaluarea intervențiilor POC privind capacitățile CDI în domeniile de specializare inteligentă și în sănătate (OS 1.1)	Primul trimestru 2019	50	40,000
		Primul trimestru 2023	100	80,000
TOTAL POC 1				120,000

Nr.	Tema de evaluare	Calendarul evaluării-finalizarea evaluării	Nr. de zile de lucru	Valoare totală (EUR)
POC 2	Evaluarea intervențiilor POC legate de îmbunătățirea participării organismelor și întreprinderilor românești de cercetare la Orizont 2020 (OS 1.2)	Al doilea trimestru 2019	60	48,000
		Al doilea trimestru 2023	80	64,000
TOTAL POC 2				112,000
POC 3	Evaluarea intervențiilor POC legate de investițiile private în CDI(OS 1.3)	Primul trimestru 2019	100	80,000
		Primul trimestru 2023	100	80,000
TOTAL POC 3				160,000
POC 4	Evaluarea intervențiilor POC legate de transferul de cunoștințe, tehnologie și personal cu competențe CDI între mediul public de cercetare și cel privat(OS 1.4)	Al patrulea trimestru 2017	50	40,000
		Primul trimestru 2019	50	40,000
		Primul trimestru 2023	100	80,000
TOTAL POC 4				160,000
TOTAL EVALUĂRI CDI				552,000
POC 5	Evaluarea intervențiilor POC legate de extinderea și dezvoltarea infrastructurii de comunicații în	Primul trimestru 2019	80	64,000

Nr.	Tema de evaluare	Calendarul evaluării-finalizarea evaluării	Nr. de zile de lucru	Valoare totală (EUR)
	bandă largă de mare viteză(OS 2.1)	Primul trimestru 2023	100	80,000
TOTAL POC 5				144,000
POC 6	Evaluarea intervențiilor POC în sectorul TIC din perspectiva creșterii competitivității economice (OS 2.2)	Primul trimestru 2019	100	80,000
		Primul trimestru 2023	150	120,000
TOTAL POC 6				200,000
POC 7	Evaluarea intervențiilor POC în domeniul sistemelor de e-guvernare (OS 2.3)	Al doilea trimestru 2019	75	60,000
		Al doilea trimestru 2023	75	60,000
TOTAL POC 7				120,000
POC 8	Evaluarea intervențiilor POC în domeniul utilizării crescute a Internetului (OS 2.4.)	Al doilea trimestru 2019	75	60,000
		Primul trimestru 2023	75	60,000
TOTAL POC 8				120,000
TOTAL EVALUĂRI TIC				584,000
Bugetul pentru evaluări [în Euro]				1,136 ,000

În mod excepțional, sunt programate trei evaluări pentru POC 4. Acest lucru se datorează naturii specifice a proiectelor planificate a fi implementate, în care efectele pot fi observate mai rapid, permițând evaluarea mai rapidă a implementării, precum și posibile modificări.

Vor fi realizate sinteze ale evaluărilor programului în 2019, 2020 și 2023 în scopul furnizării de informații pentru rapoartele anuale de implementare și Raportul de Progres din 2019. În 2022, va fi elaborat și transmis către CE un raport care sintetizează constatările evaluărilor efectuate în timpul perioadei de programare, conform prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1303/2013.

Planul de evaluare nu este restrictiv, astfel încât Autoritatea de Management poate realiza și, evaluări ad-hoc, dacă este necesar în cursul ciclului de viață al programului.³

Bugetul estimat pentru fiecare temă de evaluare este format din:

- **Onorariile experților** calculate pe baza numărului estimat de zile necesare pentru fiecare evaluare și o rată medie de 800 EUR / zi⁴.
- Numărul de zile a fost estimat luând în considerare experiența în efectuarea evaluărilor de impact în diferite alte state membre, cum ar fi Polonia și Republica Cehă, precum și următorii factori:
  - o **Metodologia sugerată**
  - o **Valoarea și natura intervențiilor**
  - o **Numărul de beneficiari**

Costul evaluărilor a fost estimat pe baza unor planuri de evaluare similare din alte state membre UE de exemplu, Polonia, Republica Cehă) precum și pe baza experienței românești.

3.3. Metode de evaluare, incluzând evaluarea contrafactuală de impact

Două abordări metodologice diferite dar complementare vor fi folosite pentru implementarea Planului de evaluare; evaluarea bazată pe teorie și evaluarea contrafactuală de impact ori de câte ori este posibil. Prin combinarea celor două metode, se va îmbunătăți calitatea exercițiului de evaluare, desi nu se vor putea aplica întodeauna și în toate circumstanțele.

Evaluările vor fi realizate utilizând "Evaluarea bazată pe teorie" (EBT), care este "o evaluare contextuală sau holistică a unui program pe baza cadrului conceptual al teoriei programului. Scopul său este de a furniza informații cu privire nu doar la performanța programului, ci și asupra modului în care programul și-a atins rezultatul"⁵. Explicând mai simplu, o EBT arată nu numai efectele reale ale programului, ci explică și cauzele pentru care au apărut. Astfel, o EBT este utilă atât pentru evaluarea efectelor (funcția de responsabilitate), cât și pentru identificarea mecanismelor care au condus la succesul sau eșecul unei intervenții (funcția cognitivă de

---

³ Comisia Europeană. *Ghid privind Planul de Evaluare 2014-2020*. Politica europeană de coeziune, Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune. Aprilie 2014.

⁴ Acest onorariu zilnic este suma maximă utilizată în Acordul Cadru pe Evaluare în derulare, inclusiv cheltuielile conexe. Cu toate acestea, evaluările se poate face la un cost mai scăzut, în funcție de rezultatele procedurii de licitație, care va include *prețul* printre criteriile de atribuire.

⁵ Chen, H.T. (2005) "Evaluarea Bazată pe Teorie"; in Mathison, S. (ed.) *Enciclopedia de evaluare, Thousand Oaks, Calif.*; Londra: Sage Publications.

evaluare). De fapt, valoarea reală a unei EBT, în special pentru factorii de decizie, rezidă în partea ei explicativă, prin care sunt prezentate modalitatea de funcționare a programului, care sunt actorii (factorii interesați), circumstanțele, precum și mecanismele care au condus la succesul sau eșecul unei intervenții.

EBT va fi completată ori de câte ori este posibil prin evaluarea contrafactuală de impact (ECI), care va măsura efectele nete sau impactul intervențiilor în termeni cantitativi. O ECI oferă estimări ale mărimii impactului, caracterul lor pozitiv sau negativ și gradul statistic de incertitudine. Ele ajută la verificarea sau la respingerea presupusa legătură de cauzalitate între intervenție și rezultate. Aceste efecte măsurate pot fi utilizate în evaluarea eficienței relative a intervențiilor prin studierea eficacității costurilor unei intervenții sau prin realizarea unui analize Cost-Beneficiu complete.

O ECI este o metodă de comparație, care presupune compararea rezultatelor celor care au beneficiat de un program ("grupul de tratament") cu cele ale unui grup similar în toate privințele cu grupul de tratament ("grupul de control"), singura diferență între cele două fiind că grupul de control nu a fost expus activităților programului. Grupul de comparație oferă informații despre "ceea ce s-ar fi întâmplat cu membrii grupului care fac obiectul intervenției în cazul în care nu au ar fi fost expuși intervenției". O ECI compară schimbarea situației între cele două grupuri, la un anumit moment în timp.

Pentru a identifica cea mai bună alegere a metodelor contrafactice pentru fiecare situație, o metodă de selecție, precum și tipul de informații disponibile ar trebui luate în considerare.

Cea mai mare provocare în abordarea ECI este eroarea de selecție, ceea ce înseamnă că există diferențe primare între beneficiari și non-beneficiari înainte de intervenție, care influențează rezultatele comparației după aceasta. O bună practică pentru a evita o eroare de selecție este utilizarea unor abordări bazate pe selecția aleatorie (Randomized Control Trial, în care beneficiarii sunt selectați în mod aleatoriu.. Această metodă presupune că două grupuri sunt selectate aleatoriu din aceeași populație, acestea fiind similare, cu singura diferență că un grup a fost supus intervenției. Astfel, orice diferență între beneficiari și non-beneficiari este cauzată de participarea în acea intervenție. Din păcate, această metodă are multe limitări și poate fi aplicată în foarte puține cazuri, mai degrabă simple.⁶ nNu considerăm că este relevantă pentru intervențiile POC.

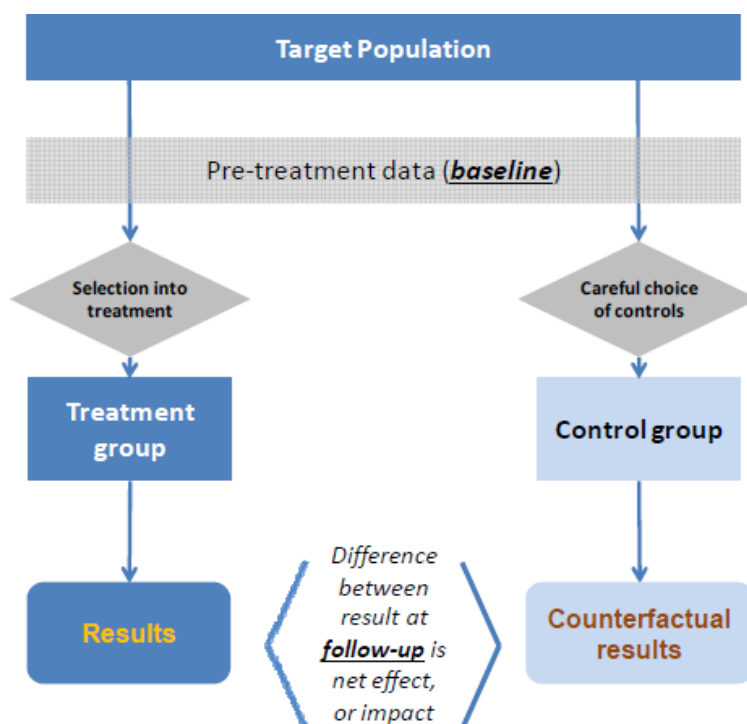
Mult mai pertinente sunt metodele cvasi-experimentale (non-experimentale), care pot fi utilizate de asemenea pentru a construi eșantioane. Cele mai frecvente dintre ele sunt Estimarea Diferenței-în-Diferență (Did), Corelarea Scorului de Propensiune (Propensity Score Matching), și de Design-ul discontinuității regresiei..

Modelul cvasi-experimental cu grup de tratament și grup de control ⁷:

---

⁶ NASIŁOWSKA E., WOŹNIAK M., ZIEMACKI Z. 2013. *Evaluation of Polish R&D support programmes – practices and perspectives. Problemy Eksploatacji – Maintenance Problems*. 4-2013.

⁷ *Projektowanie i zlecenie ewaluacji wpływu opartych na sytuacji kontrfaktycznej*. Praktyczne wytyczne dla Instytucji Zarządzających EFS.

Cea mai importantă cerință pentru realizarea ECI este buna calitate a datelor, atât pentru unitățile tratate cât și pentru unitățile non-tratate comparate. Chiar dacă aplicabilitatea ECI este mare în cazul POC, va fi dificil de efectuat o analiză contrafactuală fără date suficiente. Accesul la date de calitate este esențială pentru fiecare tip de evaluare iar lipsa informațiilor este cea mai comună sursă de probleme pentru o evaluare.

În scopul de a facilita analiza datelor, există diverse instrumente de analiză și prelucrare a datelor: SPSS, Stata, Date Aplicate, EViews, Mathematica, STATISTICA, MATLAB, Simul, SAS, Add-on-uri la Microsoft Excel pentru analiza statistică avansată.

Luând în considerare aceste aspecte, metodele ECI vor fi utilizate pentru următoarele teme de evaluare:

POC 1 Evaluarea intervențiilor POC privind capacitățile CDI în domeniile specializării inteligente și a sănătății (OS 1.1) Evaluarea intervențiilor POC privind capacitățile CDI în domeniile de specializare inteligentă și de sănătate (OS 1.1)

ECI se va baza pe analiza beneficiarilor (întreprinderi și instituții CD), care au beneficiat de Program ("grupul tratat") și non-beneficiari (întreprinderi și instituții CD), care nu au beneficiat de intervențiile implementate. Se vor estima și compara nivelurile de cheltuieli CDI (în domeniul de specializare inteligentă și de sănătate) în companiile sprijinite, înainte și după intervenție, în comparație cu situația în companiile care nu sunt sprijinite de Program.

Posibile surse de date: Date statistice privind beneficiarii cu activitate de cercetare colectate de către evaluator (de exemplu, sondaj cu beneficiarii), baze de date statistice (de exemplu, Eurostat, INS, Ministerul Finanțelor Publice), baze de date administrative (de exemplu, Arhiva Națională CDI)

POC 3 Evaluarea intervențiilor POC legate de investițiile private CDI **(OS 1.3)**.

ECl se va baza pe analiza beneficiarilor (întreprinderi), care au beneficiat de Program ("grupul tratat") și non-beneficiari (întreprinderi), care nu au beneficiat de intervențiile implementate. Vor fi estimate și comparate nivelurile cheltuielilor de CD, cifra de afaceri, noi produse și servicii inovatoare, personalul etc. în companiile sprijinite, înainte și după intervenție, în comparație cu situația companiilor care nu sunt sprijinite prin program.

Posibile surse de date: Date statistice privind întreprinderi beneficiare / non-beneficiare de exemplu, (cheltuieli CDI, cifra de afaceri, export, noi produse și servicii inovatoare, structura personalului), colectate de către evaluator (de exemplu, sondaje cu beneficiarii), baze de date statistice (de exemplu, Eurostat, INS, Ministerul Finanțelor Publice).

POC 6 Evaluarea intervențiilor POC în sectorul TIC din perspectiva creșterii competitivității economice (OS 2.2)

ECl se va baza pe analiza beneficiarilor (întreprinderi), care au beneficiat de Program ("grupul tratat") și non-beneficiari (întreprinderi), care nu au beneficiat de intervențiile implementate . Va fi necesar să se estimeze și să se compare nivelurile cifrelor de afaceri și de noi produse inovatoare etc. în companiile sprijinite, înainte și după intervenție, în comparație cu situația din companiile care nu sunt sprijinite prin Program. Evaluarea contrafactuală ar trebui să analizeze impactul produselor strategice inovatoare de IT și a produselor IT aplicabile în diverse domenii ale economiei României care au fost dezvoltate în cadrul PO privind competitivitatea. Se vor studia întreprinderile , care aplică aceste rezultate(profit, cifra de afaceri, export),.

Posibile surse de date: Date statistice privind întreprinderi beneficiare / non-beneficiare (de exemplu, cifra de afaceri, export, noi produse și servicii inovatoare, structura personalului), colectate de către evaluator (de exemplu, sondaje cu beneficiarii), baze de date statistice (de exemplu, Eurostat, INS, Ministerul Finanțelor Publice).

3.4. Calendarul evaluării

Tabelul 2. Calendarul evaluării

	2017				2018				2019				2020				2021				2022				2023							
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV				

Momentul implementării fiecărei evaluări a fost planificat ținându-se seama de următoarele elemente:

- Calendarul cererilor de propuneri (utilizat pentru a estima stadiul implementării)
- Tipul de selecție (în derulare sau cu termene limită) (utilizat pentru a estima stadiul implementării)
- Experiența perioadei anterioare de implementare (2007-2013) (utilizată pentru a verifica acuratețea estimărilor)

Principalele ipoteze pe care s-a bazat planul de evaluare sunt:

- ▶ Studiile de evaluare trebuie să furnizeze informații care vor fi utile pentru implementarea PO și pentru proiectarea viitoare a altor intervenții.
- ▶ Concluziile și recomandările vor furniza informații pentru rapoartele solicitate de CE pentru Rapoartele Strategice din 2017 și 2019.
- ▶ Rezultatele evaluării vor analiza primele efecte ale Programelor și, în cazul în care efectele nu sunt în concordanță cu cele așteptate într-un anumit stadiu al implementării, va fi posibilă efectuarea oricăror modificări. Programul propus / datele de evaluări vor fi ajustate în permanență pe baza nevoilor de informare și a capacității de implementare.

3.5. Sistemul recomandat pentru achiziția de servicii de evaluare externă

Achizițiile de servicii de evaluare externă se vor face în conformitate cu normele aplicabile achizițiilor publice.

Se recomandă ca evaluatorii externi să fie selectați în cadrul a 2 achiziții restrânse corespunzătoare fiecărui sector: Cercetare și Dezvoltare și TIC.

Se recomandă utilizarea contractelor multi-anuale având în vedere că fiecare temă de evaluare va fi examinată de mai multe ori pe parcursul implementării Programului.

De asemenea, având în vedere experiența din 2007-2013 în ceea ce privește nivelurile ridicate ale sarcinilor administrative în gestionarea contractelor de evaluare, se recomandă utilizarea sumelor forfaitare, mai degrabă decât a contractelor bazate pe onorarii. Pe lângă reducerea sarcinilor administrative, se asigură astfel o mai mare flexibilitate în implementare (în funcție de tipul de expertiză implicată în executarea serviciilor, precum și în ceea ce privește capacitatea echipei desemnate).

Surse de finanțare

Sursa de finanțare pentru acest Plan de Evaluare este Programul Operațional Asistență Tehnică 2014-2020 (pentru care AM este MFE).

4. Managementul Planului de Evaluare

În această secțiune, sunt prezentate informații cu privire la sistemul de management și procesele legate de planul de evaluare al POC.

4.1. Funcția de evaluare

Funcția de evaluare este responsabilă cu implementarea PE al POC și coordonarea, monitorizarea și promovarea calității activităților de evaluare de-a lungul întregului ciclu al procesului de evaluare.

Funcția de evaluare a POC se bazează pe trei piloni: Unitatea Centrală de Evaluare (UCE), Comitetul de Coordonare a Evaluării (CCE) și Comitetul Științific de Evaluare (CSE) care, împreună trebuie să impulsioneze utilizarea și utilitatea evaluării.

Unitatea Centrală de Evaluare [UCE] este stabilită în cadrul MFE, ca parte a Direcției Generale de Analiză, Programare și Evaluare (DGAPE). Misiunea UCE este dublă:

- i. De a asigura un sistem național de evaluare coordonat și de a dezvolta capacitatea de evaluare a programelor operaționale;
- ii. De a planifica și gestiona evaluările POC, Capital Uman, Infrastructură Mare, Asistență Tehnică și Ajutorarea Persoanelor Defavorizate, pentru care MFE acționează în calitate de autoritate de management.

În perioada de programare 2014-2020, UCE va fi responsabilă cu implementarea planurilor de evaluare. În consecință aceasta va:

- ▶ Elabora Termenii de Referință ai evaluării;
- ▶ Participa la selectarea evaluatorilor externi;
- ▶ Monitoriza activitățile de evaluare;
- ▶ Controla / asigura calitatea rapoartelor de evaluare;
- ▶ Coordonarea și diseminarea rezultatelor evaluării.

Comitetul de Coordonare a Evaluării (CCE) este constituit din principalii factori interesați ai evaluării, instituții publice sau parteneri economici și sociali, care sunt interesați de rezultatele evaluării sau au un rol esențial în realizarea evaluării planificate, cum ar fi furnizorii de date. Membrii comitetului vor:

- ▶ Verifica dacă evaluarea răspunde nevoilor lor de informare (prin analiza Termenilor de Referință propuși de UCE a rapoartelor inițiale, de progres și de evaluare elaborate de evaluatori);
- ▶ Furniza informații necesare realizării evaluării;
- ▶ Participa la discutarea rezultatelor evaluării;
- ▶ Prezenta opinii asupra clarității rapoartelor și utilității recomandărilor;

- ▶ Analiza stadiul de îndeplinire a recomandărilor evaluărilor și relevanța acestora în timp. Va exista un singur CCE la nivelul POC.

Comitetul Științific al Evaluării (CSE) sprijină UCE și CCE în asigurarea calității evaluării în unele aspecte esențiale:

- ▶ Finalizarea TOR (verificarea evaluabilității temei propuse în TOR și a abordării propuse)
- ▶ Acceptarea metodologiei propuse de evaluator (verificarea adecvării metodologiei)
- ▶ Aprobarea diverselor versiuni ale rapoartelor de evaluare (verificarea acurateții datelor folosite în evaluare, calitatea analizei și imparțialitatea concluziilor).

4.2. Aprobarea și monitorizarea implementării planului de evaluare

Aprobarea planului de evaluare

CM aprobă planul de evaluare. În acest scop, UCE transmite planul de evaluare către CM nu mai târziu de un an de la adoptarea POC.

CM analizează planul de evaluare și propune amendamente, dacă se consideră necesar. CM adoptă planul de evaluare agreat, în conformitate cu procedurile. Ulterior, planul de evaluare este publicat pe pagina de internet a AM POC împreună cu alte documente strategice, cum ar fi PO și RAI-urile. Planul de evaluare este, de asemenea, transmis CE, prin intermediul SFC 2014.

Monitorizarea planului de evaluare

UCE raportează anual CM cu privire la implementarea planului de evaluare. În acest sens, UCE elaborează și transmite către CM Nota Anuală de Raportare a Evaluării (NARE) care conține următoarele:

- ▶ Evaluările planificate și activitățile de evaluare (adică inclusiv formarea, utilizarea și comunicare) în cursul anului de raportare
- ▶ Evaluările implementate și activitățile de evaluare pe parcursul anului de raportare
- ▶ Devieri de la evaluările planificate și activitățile de evaluare (dacă este cazul), provocări întâlnite și soluții propuse și adoptate (dacă este cazul)
- ▶ Recomandările făcute de CM în întâlnirile anterioare și urmărirea acestora
- ▶ Evaluări planificate și activități de evaluare pentru următorul exercițiu de raportare
- ▶ Riscuri și reducerea riscurilor pentru implementarea evaluărilor planificate și a activităților de evaluare
- ▶ Propuneri de modificare a Planului de Evaluare, care urmează să fie aprobat de către CM (dacă este cazul)

CM examinează NARE în concordanță cu procedurile sale.

Dacă se solicită, vor fi furnizate informații privind evaluările și activitățile de evaluare către CM pentru alte reuniuni ale acestuia, în forma în care se solicită.

Modificarea planului de evaluare

Planul de evaluare poate fi modificat ca urmare a și în conformitate cu:

- ▶ Propuneri de modificare a planului de evaluare prezentate în NARE;
- ▶ Alte propuneri de modificare prezentate de către membrii CM.

PE modificat în conformitate cu acordurile încheiate în timpul CM este aprobat de către acesta, în conformitate cu procedurile sale.

4.3. Coordonarea cu alte planuri de evaluare

Coordonarea, complementaritatea și sinergia cu alte programe și activitățile lor de evaluare, inclusiv a planurilor de evaluare sunt asigurate prin activitățile Grupului de Lucru Funcțional pentru Evaluarea Cadrului de Performanță (GLFCP).

Sarcinile principale ale GLFCP sunt armonizarea abordărilor și oferirea de îndrumare și dezvoltarea capacităților în următoarele domenii:

- ▶ Cadrul de performanță
- ▶ Evaluarea
- ▶ Raportarea
- ▶ Statistici și indicatori
- ▶ Management Financiar și Prognoză

GLFCP va coordona o rețea de practicieni în evaluare, inclusiv reprezentanți ai mediului universitar și consultanți.

Sarcinile de coordonare se realizează prin (1) participarea la reuniunile GLFCP a experților MFE și AM, precum și a reprezentanților altor AM-uri și organizații responsabile pentru politicile naționale, relevante, precum și prin (2) raportarea cu regularitate către sub-comitetele tematice de coordonare create pentru a coordona implementarea Acordului de Parteneriat ".

4.4. Resursele umane în procesul de evaluare

În conformitate cu articolul 56 din RDC, statele membre ale UE sunt obligate să asigure resursele umane necesare pentru realizarea evaluării. Potrivit Ghidului EVALSED și Sourcebook privind metode și tehnici, capacitatea de evaluare este multi-fațetată și trebuie să fie localizată pe mai multe niveluri, nivelul individual (dezvoltarea abilităților și competențelor necesare), nivelul organizațional (crearea structurilor organizatorice adecvate și gestionarea acestor structuri), nivel inter-organizațional (consolidarea relațiilor dintre organismele publice și private prin rețele, proceduri și parteneriate), precum și nivelul societății în general (de creștere a conștientizării în rândul societății cu privire la domeniul de aplicare al evaluării).

Această natură multi-fațetată a capacității de evaluare generează un spectru foarte larg de activități . Mai mult decât atât, aceste activități se derulează de obicei, pe termen lung - și, uneori, chiar pe o perioadă nedeterminată.. Astfel, procesul de dezvoltare a capacității de evaluare este un proces de lungă durată, de "învățare" continuă.Perioada de programare 2014-2020 aduce noi provocări în domeniul de aplicare al dezvoltării

continue a capacității de evaluare. Ghidul Comisiei indică necesitatea de a lua măsuri menite să crească atât cererea de studii de evaluare cât și capacitatea instituțiilor care ar putea să le realizeze. Evaluarea trebuie să ofere sprijin procesului de programare, astfel se impune o mai bună integrare a evaluării în procesul de programare și monitorizare. Consultanții externi, selectați prin proceduri de licitație, vor realiza toate cercetările și studiile prezentate. Numărul de persoane care compun o echipă de evaluare variază în funcție de domeniul de aplicare și de subiectul evaluării. Echipa va fi formată din cel puțin un lider de echipă, experți în domeniul programării, managementului de proiect și de program, în finanțare europeană, specialiști regionali și sectoriali.

Resursele umane necesare pentru coordonarea procesului de evaluare pot fi împărțite în două categorii:

- ▶ Manageri de evaluare.
- ▶ Membrii Comitetului de Coordonare a Evaluării.

Mai jos este prezentată o listă de programe de formare necesare pentru angajații responsabili cu planificarea și implementarea procesului de evaluare a Programului.

Tabelul 3. Lista programelor de formare ale angajaților implicați în procesul de evaluare

Profilul competențelor pentru un specialist în monitorizare și evaluare – nevoile de instruire

Analiză Instituțională

- ✓ Abilitatea de a evalua situația politică relevantă pentru cererea / interesul de a crea un sistem de M&E;
- ✓ Abilitatea de a înțelege rolul M&E în contextul național (ex. reforma sectorului public, relațiile cu finanțatorii);
- ✓ Abilitatea de a realiza o analiză a nevoilor cu privire la cerințele pentru un sistem de M&E;
- ✓ Abilitatea de a realiza evaluări ale capacității instituționale în cadrul instituțiilor vizate, în special cu privire la capacitatea acestora de a-și dezvolta un sistem M&E;
- ✓ Abilitatea de a identifica ambasadori la nivelul organizațiilor și de a colabora cu aceștia pentru a crește nivelul de conștientizare și pentru a obține sprijin instituțional pentru dezvoltarea inițiativelor de M&E.

▪ **Proiectarea sistemului și aplicațiile acestuia**

- ✓ Abilitatea de a conceptualiza și de a contribui la definirea unui sistem M&E pentru o organizație / minister / birou din sectorul public;
- ✓ Abilitatea de a observa aplicabilitatea unui sistem M&E pentru mai multe niveluri și componente ale guvernării;
- ✓ Abilitatea de a observa aplicabilitatea unui sistem de M&E pentru diferite activități ale sectorului public (proiecte, programe și politici);
- ✓ Abilitatea de a observa conexiunile dintre sistemul M&E și alte funcții cheie cum ar fi bugetarea și supervizarea;
- ✓ Abilitatea de a defini o strategie de colectare statistică a variabilelor / indicatorilor M&E.

▪ **Instrumente metodologice**

- ✓ Abilitatea de a înțelege logica și aplicabilitatea datelor colectate printr-un sistem de M&E;
- ✓ Abilitatea de a evalua calitatea datelor și a informațiilor colectate printr-un sistem M&E, ex. înțelegerea fiabilității și a validității datelor;
- ✓ Abilitatea de a preciza instrumentele de colectare a datelor potrivite pentru diferite variabile / indicatori folosiți în sistemul M&E;
- ✓ Abilitatea de a realiza analize potrivite pornind de la datele relevante disponibile.

▪ **Utilizarea informațiilor / cunoștințelor**

- ✓ Abilitatea de a înțelege aplicabilitatea datelor M&E pentru nevoile de informații ale organizației;
- ✓ Abilitatea de a direcționa informațiile potrivite către actorii relevanți;
- ✓ Abilitatea de a înțelege modul de colectare sistematică a datelor și informațiilor cu privire la tendințele din arile de politică publică de interes.

Source: *Making Monitoring and Evaluation Systems Work, A capacity development toolkit*, Marelize Görgens and Jody ZallKusek, World Bank, 2010

Realizarea unui plan de formare și implementarea lui vor fi finanțate din Programul Operațional Asistență Tehnică⁸.

---

⁸ În Planul de Evaluare al Acordului de Parteneriat se stipulează că în jur de 2.5 milioane de euro vor fi disponibili pentru un proiect de Asistență Tehnică care va răspunde nevoilor de asistență tehnică în domeniul evaluării pentru toate Programele Operaționale coordonate de către Ministerul Fondurilor Europene.

5. Strategia de comunicare și de monitorizare a implementării recomandărilor evaluărilor

Comunicarea are o importanță deosebită în cadrul întregului proces de evaluare: faza de pregătire și lansare a evaluării, implementarea acesteia și diseminarea rezultatelor, și vizează trei grupuri țintă principale:

- ▶ Responsabilii cu gestionarea și realizarea evaluărilor, și anume evaluatorii, manageri de evaluare, comitete de coordonare a evaluării și cele științifice, furnizorii de date;
- ▶ Utilizatorii evaluării: factorii de formulare a politicilor și și partenerii sociali care utilizează rezultatele evaluării, sprijinind procesul de formulare a unor politici publice informate, , inclusiv oficialii UE,
- ▶ Publicul larg, interesat de buna guvernare.

Tabelul 4: Pentru a răspunde nevoilor de informare a acestor grupuri țintă, vor fi utilizate diverse canale de comunicare:

	Faza de pregătire și lansare	Implementarea	Diseminarea rezultatelor
Responsabilii cu implementarea evaluării	Reuniuni ale CCE și CSE pentru discutarea TOR Publicarea achiziției Reuniunea inițială (kick-off) Reuniuni GLFEP Rețeaua de evaluare Website	Reuniuni ale CCE și CSE pe parcursul implementării Reuniuni GLFEP Rețeaua de evaluare Website	Reuniunea de analiză a raportului de evaluare de către CCE Rețeaua de evaluare Website
Utilizatorii evaluării	Conferință de lansare	NA	Transmiterea raportului de evaluare Prezentări în cadrul CM POC și al reuniunilor sub-comitetelor tematice de coordonare relevante Conferință finală Website
Publicul larg	NA	NA	Website Diseminarea sumarelor executive

Reuniunile Comitetului de Coordonare a Evaluării și a Comitetului Științific vor fi organizate în momente cheie ale evaluării: discutarea TOR, a raportului inițial, a rapoartelor de progres și a raportului final. După alegerea evaluatorilor, aceștia vor participa la fiecare ședință a CCE. Pentru fiecare raport de evaluare final, va fi organizată **o reuniune de analiză a raportului de evaluare** cu participarea membrilor CCE pentru a discuta principalele constatări și recomandări. Pe parcursul acestei reuniuni, va fi elaborat și agreat un plan de acțiune cu responsabilități instituționali, care să prevadă termene.

Publicarea achiziției: Documentația de atribuire aferentă evaluării va fi publicată pe situl web www.e-licitatie.ro, în conformitate cu regulile naționale de achiziții publice pentru fiecare contract de evaluare, pe baza Planificării evaluării incluse în Capitolul 3.4.

Reuniunea inițială: Va fi organizată o reuniune inițială între UCE și contractorul evaluării, pe parcursul căreia acesta va fi informat asupra TOR, printr-o notă de 4-5 pagini care prezintă cadrul general al evaluării, informații practice privind datele, livrabilele și termene limită și, de asemenea, punctele care trebuie dezvoltate în Raportul inițial. Aceasta este un moment favorabil pentru a discuta elementele neclare ale ofertei sau TOR și de a accentua importanța unor întrebări de evaluare.

Pe parcursul **reuniunilor** trimestriale ale **Grupului de Lucru LF pentru evaluarea performanței**, participanții vor informa asupra stadiului implementării planurilor de evaluare, problemelor și soluțiilor întâmpinate și asupra bunelor practici în termeni de metode de evaluare, organizarea evaluării și utilizarea rezultatelor acesteia.

Rețeaua de evaluare va fi utilizată în scopul de a împărtăși cele mai bune practici de evaluare, cu un grup mai larg persoane care se ocupă cu implementarea evaluării, inclusiv din mediul universitar.

Rapoartele finale de evaluare pregătite în baza acestui plan de evaluare vor fi transmise membrilor CM al POC. La momentul depunerii raportului final, **va fi realizată o prezentare a rezultatelor și a planului de acțiune** în cadrul întâlnirilor regulate ale CM. Raportul de evaluare va fi transmis către CE prin SFC2014.

Conferințele de lansare și închidere vor fi organizate pentru utilizatorii evaluărilor și pentru publicul larg. Va fi organizată o conferință națională de lansare la începutul anului 2017 pentru a informa asupra temelor, conținutului, metodelor și a evaluatorilor selectați pentru implementarea tuturor planurilor de evaluare, atât la nivel de AP cât și la nivel de PO. Conferințe de închidere vor fi organizate în 2019 și 2023 pentru a discuta constatările parțiale și finale ale evaluărilor referitoare la FESI. Conferința de evaluare din anul 2019, organizată în perioada președinției românești a UE, va avea o acoperire europeană, împărtășind lecțiile învățate în statele membre UE pentru a sprijini pregătirea viitorului cadru financiar.

A fost construit pentru perioada precedentă de programare precedentă un **sit web dedicat evaluării** (www.evaluation-structurale.ro), care va continua să fie utilizat și pentru activități de evaluare din perioada 2014-2020. Situl web include informații privind evaluarea și o bibliotecă electronică dotată cu un motor de căutare multi-criterială. Toate Rapoartele de evaluare POC vor fi publicate pe acest sit în integralitatea lor.

Sumarul executiv al fiecărui raport de evaluare va fi conceput într-o formă ușor de utilizat și de înțeles de către publicul larg, Vor fi realizate Sumare Executive ale fiecărui raport de evaluare într-o formă ușor de utilizat și de înțeles de către publicul larg. Acestea vor fi distribuite în cadrul activităților generale de informare și comunicare, organizate de MFE.

Anexe

Anexa 1. Detalii privind temele de evaluare

Evaluările propuse în listă au ca obiectiv examinarea calității, eficienței, eficacității POC 2014-2020 privind atingerea obiectivelor fiecărei axe prioritare.

AP 1: Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) pentru sprijinirea competitivității economice și a dezvoltării afacerilor									
Nr	AP/PI	Tema	Întrebare de evaluare	Dimensiuni teritoriale / sectoriale / grup țintă dimensiuni și mecanisme	Metodologie recomandată	Instrumente de evaluare recomandate	Tipuri de informații recomandate ⁹	Expertiza necesară realizării evaluării recomandată	Factori interesați ce vor fi invitați la reuniunile CCE
POC 1	1/1a	Evaluarea intervențiilor POC privind capacitățile CDI în domeniile de specializare inteligentă și sănătate (OS 1.1) ¹⁰	<ol style="list-style-type: none"> 1. Care este schimbarea observată în teritoriile, sectoarele, grupurile țintă vizate în ceea ce privește capacitățile CDI în domeniile de specializare inteligentă și sănătate de la adoptarea programului? 2. În ce măsură progresul observat poate fi atribuit intervenției? 3. Există efecte neintenționate, pozitive sau negative? 4. Aceste efecte depășesc granița zonei sau sectorului sau afectează alte grupuri nevizate de intervenție? 5. În ce măsură efectele sunt durabile pe o perioadă mai lungă de timp (durabilitate)? 	<p>Dimensiunea teritorială</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nivel național ▪ Regiuni mai dezvoltate sau mai puțin dezvoltate ▪ Delta Dunării <p>Dimensiunea sectorială:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sectoarele de specializare inteligentă (bio economie, TIC, spațiu și securitate, energie, mediu și schimbări climatice eco-nano-tehnologii și materiale avansate) și sănătate. <p>Grupuri țintă:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Instituții publice C&D și universități 	<p>Evaluare bazată pe teorie (EBT)</p> <p>Evaluare contrafactuală de impact (ECI)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Colectarea și procesarea datelor: <ul style="list-style-type: none"> – Cercetare de birou a documentelor strategice și a documentelor de programare, rapoarte de evaluare, literatură relevantă, – Interviuri cu experți în economie și CDI – Tehnici de vizualizare, arborele obiectivelor, diagrame conceptuale, etc și formulare ipotezelor pentru a fi testate prin metode empirice – Analiza datelor 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Date de context sectoriale sau teritoriale privind capacitățile CDI (Eurostat, INS) ▪ Date de context și statistice privind activitatea de CD a întreprinderilor colectate de evaluator:: <ul style="list-style-type: none"> – Cheltuieli CDI – Cifra de afaceri – Export – Produse și servicii noi inovative – Structura de personal etc. ▪ Date de context și statistice privind clusterelor, colectate de evaluator ; ▪ Rapoarte anuale de implementare ale Strategiei 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Metode și instrumente de evaluare ▪ Statistică ▪ Politici și intervenții în domeniul CDI ▪ Politici și intervenții privind clusterelor CDI ▪ Expertiză privind proiectele GRID și rețele ROEduNet ▪ Evaluări de impact contrafactice – analiza beneficiarilor și non-beneficiarilor POC (cifra de afaceri, cifra de afaceri netă a întreprinderilor selectate, etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AM POC ▪ AM POR ▪ CE ▪ MFE- DGAPE ▪ POC OI ▪ ANCSI ▪ Ministerul Sănătății ▪ Ministerul Educației și Cercetării Științifice ▪ Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului ▪ Ministerul Societății Informaționale ▪ Ministerul

⁹ Un proiect de Asistență Tehnică va pregăti și verifica datele administrative necesare pentru realizarea evaluărilor planificate. Toate datele care nu pot fi identificate în stăticile oficiale și în bazele de date administrative vor fi colectate de către evaluatorii contractați prin utilizarea unor metode de colectare apropiate.

¹⁰ Această evaluare va fi corelată cu evaluările realizate în cadrul Axei 1 „Promovarea transferului tehnologic” al Programului Operațional Regional.

AP 1: Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) pentru sprijinirea competitivității economice și a dezvoltării afacerilor

Nr	AP/PI	Tema	Întrebare de evaluare	Dimensiuni teritoriale / sectoriale / grup țintă dimensiuni și mecanisme	Metodologie recomandată	Instrumente de evaluare recomandate	Tipuri de informații recomandate ⁹	Expertiza necesară realizării evaluării recomandată	Factori interesați ce vor fi invitați la reuniunile CCE
			<p>6. Care mecanisme (de ex tipuri de intervenții, aranjamente instituționale, selecția operațiunilor, monitorizare și rambursare, etc.) au facilitat-împiedicat efectele? Care sunt aspectele cheie contextuale ale acestor mecanisme?</p> <p>7. Dacă și în ce măsură lucrurile s-ar fi putut face mai bine?</p> <p>8. Sunt cazuri de bună practică privind intervențiile legate de capacitățile de CDI în domeniile de specializare inteligentă și sănătate? (de exemplu diversificarea furnizării de servicii inovative, rezultate ale cercetării, etc.)</p>	<p>▪ Întreprinderi</p> <p>▪ Cercetători</p> <p>Mecanisme:</p> <p>▪ Investiții în universități, instituții publice de CD</p> <p>▪ Investiții în departamentele de CD a întreprinderilor</p> <p>▪ Clustere de inovare</p> <p>▪ Proiecte majore</p> <p>▪ Proiecte GRID</p> <p>▪ RoEduNet</p> <p>▪ Abonamente la baze de date / literatură științifică</p>		<p>statistice, analiza bazelor de date statistice (Eurostat, INS), baze de date administrative (CDI arhive naționale),</p> <p>– GIS, analiză spațială</p> <p>– Anchete (IEAC/IWAC –(instituții publice de CD, universități, întreprinderi, cercetători),</p> <p>– Studii de caz longitudinale reprezentative la nivel de proiect.</p> <p>– Studii de caz la nivel micro</p> <p>– Formularea concluziilor (paneluri de experți, focus grupuri)</p>	<p>CDI (MECS)</p> <p>▪ Strategia națională de sănătate: indicatori de monitorizare privind cercetarea și inovarea (MS)</p> <p>▪ Rapoarte de evaluare anuale privind Strategia Națională de Competitivitate. (MECT)</p> <p>▪ Rapoarte anuale standard a unităților de cercetare (Arhive naționale CDI ale Ministerului Educației Naționale)</p> <p>▪ Documente de programare monitorizare și implementare și date de la AM, OI sau alte părți interesate.</p> <p>▪ Minute ale focus grupurilor/ interviuri/ workshopuri</p> <p>▪ Rezultatele anchetelor în rândul beneficiarilor și non-beneficiarilor</p> <p>▪ Date la nivel de proiect (SMIS)</p>		<p>Mediului Apelor și Pădurilor</p> <p>▪ Patronatul Român din Cercetare Si Proiectare</p> <p>▪ Asociația Generală a Inginerilor din România (AGIR)</p>
POC 2	1/1.a	Evaluarea intervențiilor POC legate de îmbunătățirea participării organismelor și întreprinderilor românești de cercetare la	1. Care este progresul observat în teritoriile, sectoarele, grupurile țintă vizate în ceea ce privește organismele de cercetare românești și întreprinderile pentru îmbunătățirea participării la Orizont 2020 de la adoptarea intervenției?	<p>Dimensiunea teritorială</p> <p>▪ Nivel național</p> <p>▪ Regiuni mai dezvoltate sau mai puțin dezvoltate</p> <p>▪ Delta Dunării</p> <p>Dimensiunea sectorială:</p> <p>▪ Sectoarele de specializare</p>	Evaluare bazată pe teorie (EBT)	<p>– Colectarea și procesarea datelor:</p> <p>– Cercetare de birou a documentelor strategice, literatura relevantă,</p> <p>– GIS, analiză</p>	<p>▪ Date de context privind participarea la Orizont 2020, (Punct Național de Contact Educație și Cercetare Științifică pentru Orizont 2020)</p> <p>▪ Rapoarte anuale de implementare ale Strategiei CDI (MECS)</p>	<p>▪ Metode și instrumente de evaluare</p> <p>▪ Statistică</p> <p>▪ Politici și intervenții în domeniul CDI</p> <p>▪ Politici și intervenții privind clustere CDI</p> <p>▪ Expertiză privind proiectele europene</p>	<p>▪ AM POC</p> <p>▪ CE</p> <p>▪ MFE- DGAPE</p> <p>▪ Organisme Intermediare POC</p> <p>▪ Ministerul Sănătății</p> <p>▪ Ministerul</p>

AP 1: Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) pentru sprijinirea competitivității economice și a dezvoltării afacerilor

Nr	AP/PI	Tema	Întrebare de evaluare	Dimensiuni teritoriale / sectoriale / grup țintă dimensiuni și mecanisme	Metodologie recomandată	Instrumente de evaluare recomandate	Tipuri de informații recomandate ⁹	Expertiza necesară realizării evaluării recomandată	Factori interesați ce vor fi invitați la reuniunile CCE
		Orizont 2020 (OS 1.2)	<p>2. Progresul observat poate fi atribuit intervenției?</p> <p>3. Există efecte neintenționate, pozitive sau negative?</p> <p>4. Aceste efecte depășesc granița zonei sau sectorului sau afectează alte grupuri nevizate de intervenție?</p> <p>5. În ce măsură sunt efectele durabile pe o perioadă mai lungă de timp (durabilitate)?</p> <p>6. Care mecanisme (de ex tipuri de intervenții, aranjamente instituționale, selecția operațiunilor, monitorizare și rambursare, etc.) facilitează sau împiedică efectele? Care sunt aspectele cheie contextuale pentru aceste mecanisme?</p> <p>7. Dacă și în ce măsură lucrurile s-ar fi putut face mai bine?</p>	<p>inteligentă (bio economie, TIC, energie, mediu și schimbări climatice eco-nano-tehnologii și materiale avansate) și sănătate.</p> <p>Grupuri țintă:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Organisme de cercetare românești ▪ Întreprinderi <p>Mecanisme:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ "ERA chairs" ▪ Cooperare "teaming"! a institutelor de cercetare ▪ Centre de sprijin ▪ Nuclee de competențe științifică și tehnologică 		<p>spațială</p> <ul style="list-style-type: none"> – Entreviuri ITind – Anchete (IEAC/IWAC (manageri de program, manageri de proiect, manageri de program, beneficiari, alți factori interesați etc.), – Studii de caz la nivel de proiect – Formularea concluziilor (focus grupuri, ateliere de lucru) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategia națională de sănătate: indicatori de monitorizare privind cercetarea și inovarea (MS) ▪ Rapoarte de evaluare anuale privind Strategia Națională de Competitivitate. (MECT) ▪ Rapoarte anuale standard ale unităților de cercetare (Arhive naționale CDI ale Ministerului Educației Naționale) ▪ Documente de programare monitorizare și implementare și date de la AM, OI sau alți factori interesați. ▪ Minute ale focus grupurilor/ interviuri/ ateliere de lucru ▪ Rezultatele anchetelor în rândul beneficiarilor și non-beneficiarilor ▪ Date la nivel de proiect (SMIS) ▪ Rezultatele anchetelor ▪ Studii de caz (la nivel micro) 	(ERA chairs, Orizont 2020)	<p>Educației și Cercetării Științifice</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului ▪ Ministerul Societății Informaționale ▪ Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor ▪ Federația Națională Sindicală Alma Mater ▪ Federația Națională Sindicală Alma Mater ▪ Societatea Academică din România
POC 3	1/ 1b.	Evaluarea intervențiilor POC legate de investițiile	1. Care este progresul care poate fi observat în zonele vizate, sectoare și grupuri de întreprinderi pentru atingerea	<p>Dimensiunea teritorială</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nivel național ▪ Regiuni mai dezvoltate sau mai puțin 	<p>Evaluare contrafactuală de impact (ECI)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Colectarea și procesarea datelor: – Cercetare de birou a documentelor 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Date statistice și de context privind întreprinderile: – Cheltuieli CDI 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Metode și instrumente de evaluare ▪ Date statistice privind întreprinderilor, sector 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AM POC ▪ AM POR ▪ CE ▪ MFE- DGAPE

AP 1: Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) pentru sprijinirea competitivității economice și a dezvoltării afacerilor

Nr	AP/PI	Tema	Întrebare de evaluare	Dimensiuni teritoriale / sectoriale / grup țintă dimensiuni și mecanisme	Metodologie recomandată	Instrumente de evaluare recomandate	Tipuri de informații recomandate ⁹	Expertiza necesară realizării evaluării recomandată	Factori interesați ce vor fi invitați la reuniunile CCE
		private în CDI (OS 1.3) ¹¹	<p>țintei României de 1% pondere a cheltuielilor private în CDI în PIB, de la adoptarea intervenției?</p> <p>2. În ce măsură progresul observat poate fi atribuit intervenției privind creșterea numărului de investiții private în CDI?</p> <p>3. Există efecte neintenționate, pozitive sau negative?</p> <p>4. Aceste efecte depășesc granița zonei sau sectorului sau afectează alte grupuri nevizate de intervenție? (efect spillover)?</p> <p>5. În ce măsură sunt efectele durabile pe o perioadă mai lungă de timp (durabilitate)?</p> <p>6. Care mecanisme (de ex tipuri de intervenții , aranjamente instituționale, selecția operațiunilor, monitorizare și rambursare, etc.) facilitează sau împiedică efectele? Care sunt aspectele cheie contextuale pentru aceste mecanisme?</p> <p>7. Dacă și în ce măsură</p>	<p>dezvoltate</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Delta Dunării <p>Dimensiunea sectorială:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sectoarele de specializare inteligentă (bio economie, TIC, spațiu și securitate, energie, mediu și schimbări climatice eco-nano-tehnologii și materiale avansate) și sănătate. <p>Grupuri țintă:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Întreprinderi <p>Mecanisme;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Inovare de produs sau proces ▪ Start-upuri/spin-offuri ▪ Sprijin pentru firme noi create inovatoare ▪ Instrumente financiare 	<p>Evaluare bazată pe teorie (EBT)</p>	<p>strategice și programatice, literatura relevantă,</p> <ul style="list-style-type: none"> – Analiza datelor statistice, analiza bazelor de date statistice (Eurostat, INS), baze de date administrative (CDI arhive naționale), – Interviuri (IDI, ITInd), – Ateliere de lucru – Anchete (IEAC/IWAC – Beneficiari de și non-beneficiari de proiect participanți și non-participanți, etc.), – Analiză spațială GIS – Studii de caz (nivel de proiect) ▪ Formularea concluziilor (paneluri de experți) 	<ul style="list-style-type: none"> – Cifra de afaceri – Export – Produse și servicii noi inovative – Structura de personal etc. ▪ Raport anual privind implementarea Strategiei CDI (MECS) ▪ Rapoarte de evaluare anuale privind Strategia Națională de Competitivitate. (MECT) ▪ Rapoarte anuale standard a unităților de cercetare (Arhive naționale CDI ale Ministerului Educației Naționale) ▪ Documente de programare monitorizare și implementare și date de la AM, OI sau alte părți interesate. ▪ Minute ale focus grupurilor/ interviuri/ ateliere de lucru ▪ Rezultatele anchetelor în rândul beneficiarilor și non-beneficiarilor ▪ Concluzii ale experților în economie sau CDI. ▪ Studii de caz (nivel micro) ▪ Date la nivel de proiect 	<p>CDI, etc</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evaluări de impact contrafactice – analiza beneficiarilor și non – beneficiarilor (cifra de afaceri / cifra de afaceri netă a întreprinderilor selectate, și / sau a locurilor de muncă create în întreprinderi) ¹² 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ POC OI ANCSI ▪ Ministerul Sănătății ▪ Ministerul Educației și Cercetării Științifice ▪ Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului ▪ Ministerul Societății Informaționale ▪ Ministerul Mediului și Pădurilor ▪ Patronatul Tinerilor Întreprinzători din România ▪ Asociația Română a Băncilor

¹¹ Această evaluare va fi corelată cu evaluările realizate în cadrul AP2 din Programul Operațional Regional “Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii”

¹² ECI permite compararea rezultatelor relevante asupra celor care au beneficiat de program (grupul tratat) cu cele ale unui grup similar (grup de control) singura diferență fiind că grupul de control nu a fost expus programului. Metoda permite formularea unui răspuns la întrebarea cum a contribuit implementarea POC la creșterea numărului de firme inovative start-upuri și spin-offuri.

AP 1: Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) pentru sprijinirea competitivității economice și a dezvoltării afacerilor

Nr	AP/PI	Tema	Întrebare de evaluare	Dimensiuni teritoriale / sectoriale / grup țintă dimensiuni și mecanisme	Metodologie recomandată	Instrumente de evaluare recomandate	Tipuri de informații recomandate ⁹	Expertiza necesară realizării evaluării recomandată	Factori interesați ce vor fi invitați la reuniunile CCE
			lucrurile s-ar fi putut face mai bine? 8. Sunt cazuri de bună practică privind intervențiile legate de cheltuielile private de CDI (dezvoltarea de start-upuri și spin-offuri, produse și servicii inovative, instrumente de creditare etc.)?				(SMIS) ▪ Informații privind rezultatele evaluării proiectelor ▪ Surse de microdate de la Oficiul Registrul Comerțului, autorități fiscale		
POC 4	1/1b	Evaluarea intervențiilor POC legate de transferul de cunoștințe, tehnologie și personal cu competențe CDI între mediul de cercetare public și cel privat (OS 1.4) ¹³	1. Care este progresul observat privind comportamentul organizațiilor de cercetare și a întreprinderilor privind stabilirea relațiilor pentru transfer de cunoștințe, tehnologie, transfer de personal de la adoptarea intervenției. 2. În ce măsură progresul observat privind colaborarea între întreprinderi, unități de cercetare din CDI, poate fi atribuit intervenției? 3. Există efecte neintenționate, pozitive sau negative privind transferul de cunoștințe de CDI tehnologie, personal între mediul de cercetare public și privat?	Dimensiunea teritorială ▪ Nivel național ▪ Regiuni mai dezvoltate sau mai puțin dezvoltate ▪ Delta Dunării Dimensiunea sectorială: ▪ Sectoarele de specializare inteligentă (bio economie, TIC, energie, mediu și schimbări climatice eco-nano-tehnologii și materiale avansate) și sănătate. Grupuri țintă: ▪ Organizații de cercetare românești ▪ Întreprinderi	Evaluare bazată pe teorie (EBT)	▪ Colectare de date și analiză: – Cercetare de birou a documentelor strategice, literatura relevantă – Analiza datelor statistice – Analiza spațială GIS – Interviuri cu experți CDI – Ateliere de lucru – Anchete (manageri de program, manageri de proiect ,beneficiari, participanți și non-	▪ Date de context și statistice privind întreprinderile și colaborarea lor cu organizații de cercetare: – Structura de personal – Rapoarte anuale de implementare ale Strategiei CDI (MECS) ▪ Documente de programare monitorizare și implementare și date de la AM, OI sau alți factori interesați. ▪ Minute ale focus grupurilor/ interviuri/ workshopuri ▪ Rezultatele anchetelor ▪ Date la nivel de proiect (SMIS) ▪ Studii de caz (la nivel micro)	▪ Metode și instrumente de evaluare ▪ Statistică ▪ Experiență în analiză (experiență practică) în transfer tehnologic de cunoștințe ▪ Evaluări de impact contrafactice – analiza beneficiarilor și non-beneficiarilor POC (cifra de afaceri, cifra de afaceri netă a întreprinderilor selectate, etc.)	▪ AM POC ▪ AM POR ▪ CE ▪ MFE- DGAPE ▪ POC OI ANCSI ▪ Ministerul Sănătății ▪ Ministerul Educației și Cercetării Științifice ▪ Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului ▪ Ministerul Societății Informaționale ▪ Ministerul

¹³ Această evaluare va fi corelată cu evaluările realizate în cadrul Axei 1 "Promovarea transferului tehnologic" și Axei 2 "Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii" din Programul Operațional Regional.

AP 1: Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) pentru sprijinirea competitivității economice și a dezvoltării afacerilor

Nr	AP/PI	Tema	Întrebare de evaluare	Dimensiuni teritoriale / sectoriale / grup țintă dimensiuni și mecanisme	Metodologie recomandată	Instrumente de evaluare recomandate	Tipuri de informații recomandate ⁹	Expertiza necesară realizării evaluării recomandată	Factori interesați ce vor fi invitați la reuniunile CCE
			<p>4. Aceste efecte depășesc granița zonei sau sectorului sau afectează alte grupuri nevizate de intervenție?</p> <p>5. În ce măsură sunt efectele durabile pe o perioadă mai lungă de timp (durabilitate)?</p> <p>6. Care mecanisme (de ex tipuri de intervenții, aranjamente instituționale, selecția operațiunilor, monitorizare și rambursare, etc.) au facilitat sau împiedicat efectele? Care sunt aspectele cheie contextuale pentru aceste mecanisme?</p> <p>7. Dacă și în ce măsură lucrurile s-ar fi putut face mai bine?</p> <p>8. Sunt cazuri de bună practică privind intervențiile legate de transeul de cunoștințe, tehnologie, personal între mediul de cercetare public și cel privat?</p>	<p>Mecanisme:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Transfer de cunoștințe prin consilierea directă ▪ Transfer de cunoștințe prin evenimente tematice ▪ Acces la facilitățile de cercetare ▪ Parteneriate 		<p>participanți etc.),</p> <ul style="list-style-type: none"> – Studii de caz la nivel micro ▪ Formularea concluziilor (, focus grupuri) 			<p>Mediului Apelor și Pădurilor</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Asociația Oamenilor de Afaceri din România ▪ Consiliul National al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România

AP2: tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă.

Nr	AP/PI	Tema	Întrebare de evaluare	Dimensiuni teritoriale / sectoriale / grup țintă dimensiuni și mecanisme	Metodologie recomandată	Instrumente de evaluare recomandate	Tipuri de informații recomandate ¹⁴	Expertiza necesară realizării evaluării recomandată	Factori interesați ce vor fi invitați la reuniunile CCE
POC 5	2/2a	Evaluarea intervențiilor POC legate de extinderea și dezvoltarea infrastructurii de comunicații (OS 2.1)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Care este progresul observat în ceea ce privește acoperirea cu rețele de mare viteză de la adoptarea intervenției? 2. În ce măsură progresul observat poate fi atribuit intervenției? 3. Există efecte neintenționate, pozitive sau negative? 4. Aceste efecte depășesc granița zonei sau sectorului sau afectează alte grupuri nevizate de intervenție? 5. În ce măsură sunt efectele durabile pe o perioadă mai lungă de timp (durabilitate)? 6. Care mecanisme (de ex tipuri de intervenții , aranjamente instituționale, selecția operațiunilor, monitorizare și rambursare, etc.) facilitează sau constrâng efectele? 7. Care sunt aspectele cheie contextuale pentru aceste mecanisme? 	<p>Dimensiune teritorială: Regiuni mai puțin dezvoltate</p> <p>Dimensiune sectorială; Nu se aplică</p> <p>Grupul țintă Gospodării</p> <p>Mecanisme:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ NGA ▪ NGN 	<p>Evaluare bazată pe teorie (EBT)</p>	<p>Colectarea și procesarea datelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cercetare de birou a documentelor strategice, programatice, literatura relevantă • Analizate statistice • Analiza spațială GIS • Interviuuri, • Ateliere de lucru • Anchete (CATI(manageri de program, beneficiari, autorități publice locale ONGuri etc.), • Studii de caz la nivel de proiect • Analiză spațială, hărți cu zone albe (unde acoperirea cu rețele de înaltă viteză (este foarte scăzută) • Formularea concluziilor (, focus 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Date de context privind acoperirea cu internet în bandă largă (Autoritatea Națională pentru Management și Reglementare în Comunicații - ANCOM) ▪ Documente de programare monitorizare și implementare și date de la AM, OI sau alți factori interesați interesate. ▪ Minute ale focus grupurilor/ interviuri/ ateliere de lucru ▪ Rezultatele anchetelor ▪ Studii de caz la nivel micro ▪ Date la nivel de proiect (SMIS) ▪ Informații privind rezultatele evaluării proiectelor 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Metode și instrumente de evaluare ▪ Analiză spațială cu zonele albe (unde acoperirea cu rețea de internet de înaltă viteză este foarte redusă) ▪ Statistici ▪ Experiență în sectorul comunicațiilor electronice (rețele și servicii) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AM POC ▪ CE ▪ MFE- DGAPE ▪ POC OI ▪ Ministerul Societății Informaționale ▪ Ministerul Educației și Cercetării Științifice ▪ Autoritatea Națională pentru Management și Reglementare în Comunicații ANCOM) ▪ Asociația pentru Tehnologia Informației și Comunicații din România (ATIC) ▪ Asociația Agențiilor de Dezvoltare

¹⁴ Un proiect de Asistență Tehnică va pregăti și verifica datele administrative necesare pentru realizarea evaluărilor planificate. Toate datele care nu pot fi identificate în statisticile oficiale și în bazele de date administrative vor fi colectate de către evaluatorii contractați prin utilizarea unor metode de colectare apropiate.

AP2: tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă.

Nr	AP/PI	Tema	Întrebare de evaluare	Dimensiuni teritoriale / sectoriale / grup țintă dimensiuni și mecanisme	Metodologie recomandată	Instrumente de evaluare recomandate	Tipuri de informații recomandate ¹⁴	Expertiza necesară realizării evaluării recomandată	Factori interesați ce vor fi invitați la reuniunile CCE
			8. Dacă și în ce măsură lucrurile s-ar fi putut face mai bine?			grupuri, ateliere de lucru cu AM)			Regionala Din Romania ROREG
POC 6	2/2b	Evaluarea intervențiilor POC în sectorul TIC din perspectiva creșterii competitivității economice (OS 2.2) ¹⁵	<p>1. Care este progresul observat în ceea ce privește Valoarea Adăugată Brută generată de sectorul TIC și creșterea competitivității economice din momentul adoptării intervenției?</p> <p>2. În ce măsură progresul observat poate fi atribuit intervenției?</p> <p>3. Există efecte neintenționate, pozitive sau negative?</p> <p>4. Aceste efecte depășesc granița zonei sau sectorului sau afectează alte grupuri nevizate de intervenție?</p> <p>5. În ce măsură sunt efectele durabile pe o perioadă mai lungă de timp (durabilitate)?</p> <p>6. Care mecanisme (de ex tipuri de intervenții, aranjamente instituționale, selecția operațiunilor, monitorizare și rambursare, etc.) facilitează sau</p>	<p>Dimensiunea teritorială</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nivel național ▪ Regiuni mai dezvoltate sau mai puțin dezvoltate ▪ Delta Dunării <p>Dimensiunea sectorială: TIC</p> <p>Grupuri țintă: Întreprinderi (consorții de clustere) Autorități publice din România</p> <p>Mecanisme:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Infrastructura pentru monitorizarea tranzacțiilor online ▪ Certificate de încredere pentru magazinele online 	<p>Evaluare bazată pe teorie (EBT)</p> <p>Evaluarea contrafactuală a impactului (ECI)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Colectare de date și analiză : <ul style="list-style-type: none"> – Cercetare de birou a documentelor strategice și de programare, literatura relevantă, – Interviuuri, – Ateliere de lucru – Anchete (manageri de program, manageri de proiect, beneficiari, participanți și non participanți) – Analiza spațială GIS, – Studii de caz (nivel de proiect) – Formularea concluziilor (focus grupuri) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Date de context privind valoarea adăugată brută generată de sectorul TIC ▪ Date statistice privind întreprinderile: <ul style="list-style-type: none"> – Cheltuieli cu CDI – Cifra de afaceri – Export – Produse și servicii inovative noi – Structura personalului, etc ▪ Date despre întreprinderi (clustere centrate pe TIC) ▪ Date privind comerțul electronic ▪ Documente de programare monitorizare și implementare și date de la AM, OI sau alți factori interesați. ▪ Minute ale focus grupurilor/ interviuri/ workshopuri ▪ Rezultatele anchetelor ▪ Studii de caz la nivel micro ▪ Date la nivel de proiect (SMIS) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Metode și instrumente de evaluare ▪ Statistică ▪ Experiență în analize (experiență practică) în dezvoltarea clusterelor 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AM POC ▪ AM POR ▪ CE ▪ MFE- DGAPE ▪ POC OI ▪ Ministerul Societății Informaționale ▪ Ministerul Educației și Cercetării Științifice ▪ Asociația Română pentru Industria Electronică și Software (ARIES) ▪ Asociația Patronală a Industriei de Software și Servicii (ANIS) ▪ Camera de Comerț și

¹⁵ Această evaluare va fi corelată cu evaluările realizate în cadrul Axei 2 "Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii" din Programul Operațional Regional.

AP2: tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă.

Nr	AP/PI	Tema	Întrebare de evaluare	Dimensiuni teritoriale / sectoriale / grup țintă dimensiuni și mecanisme	Metodologie recomandată	Instrumente de evaluare recomandate	Tipuri de informații recomandate ¹⁴	Expertiza necesară realizării evaluării recomandată	Factori interesați ce vor fi invitați la reuniunile CCE
			<p>constrâng efectele?</p> <p>7. Care sunt aspectele cheie contextuale pentru aceste mecanisme?</p> <p>8. Dacă și în ce măsură lucrurile s-ar fi putut face mai bine?</p> <p>9. Sunt cazuri de bună practică privind intervențiile în sectorul TIC din perspectiva creșterii competitivității economice? (cum ar fi dezvoltare de servicii și produse TIC la nivel național și internațional)</p>						Industria a României
POC 7	2/2c	Evaluarea intervențiilor POC în domeniul sistemelor de e-guvernare (OS 2.3) ¹⁶	<p>1. Care este progresul observat în ceea ce privește creșterea utilizării internetului și în particular în serviciile de e -guvernare de către autoritățile publice de la adoptarea intervenției?</p> <p>2. În ce măsură progresul observat poate fi atribuit intervenției?</p> <p>3. Există efecte neintenționate, pozitive sau negative?</p>	<p>Dimensiunea teritorială</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nivel național ▪ Regiuni mai dezvoltate sau mai puțin dezvoltate <p>Dimensiunea sectorială:</p> <p>TIC</p> <p>Grupuri țintă::</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Autorități și instituții publice centrale care gestionează/coordonează servicii publice privind cele de evenimente 	<p>Evaluare de impact bazată pe teorie (EBT)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Colectare de date și analiză, inclusiv date de media sociala – Cercetare de birou a documentelor strategice și de programare, literatura relevantă, – Interviuuri , – Ateliere de lucru, – Anchete (manageri de program, manageri de proiect 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Documente de programare monitorizare și implementare și date de la AM, OI sau alți factori interesați. ▪ Minute ale focus grupurilor/ interviuri/ workshopuri ▪ Rezultatele anchetelor ▪ Studii de caz la nivel micro ▪ Date la nivel de proiect (SMIS) ▪ Informații despre rezultatele evaluării proiectelor 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Metode și instrumente de evaluare ▪ Statistică ▪ Economie socială ▪ Politici ▪ Metode și instrumente de învățare a adulților 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AM POC ▪ AM POR ▪ CE ▪ MFE- DGAPE ▪ POC OI ▪ Ministerul Societății Informaționale ▪ Ministerul Educației și Științifice ▪ Ministerul Sănătății

¹⁶ Această evaluare va fi corelată cu evaluările realizate în cadrul AP 10 „Îmbunătățirea infrastructurii educaționale” și AP 8 ”Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale” din cadrul Programului Operațional Regional.

AP2: tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă.

Nr	AP/PI	Tema	Întrebare de evaluare	Dimensiuni teritoriale / sectoriale / grup țintă dimensiuni și mecanisme	Metodologie recomandată	Instrumente de evaluare recomandate	Tipuri de informații recomandate ¹⁴	Expertiza necesară realizării evaluării recomandată	Factori interesați ce vor fi invitați la reuniunile CCE
			<p>4. Aceste efecte depășesc granița zonei și /sau afectează alte grupuri țintă nevizat de intervenție</p> <p>5. În ce măsură sunt efectele durabile pe o perioadă mai lungă de timp (durabilitate)?</p> <p>6. Care mecanisme (de ex tipuri de intervenții , aranjamente instituționale, selecția operațiunilor, monitorizare și rambursare, etc.) facilitează sau constrâng efectele?</p> <p>7. Care sunt aspectele cheie contextuale pentru aceste mecanisme?</p> <p>8. Dacă și în ce măsură lucrurile s-ar fi putut face mai bine?</p> <p>9. Sunt cazuri de bună practică privind intervențiile în domeniul e guvernare și a utilizării internetului? (cum ar fi calitatea informațiilor și tehnologiei comunicațiilor , securitatea cibernetică, etc)</p>	<p>predefinite , inclusiv parteneriate între aceste instituții publice</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cetățeni <p>Mecanisme: Evenimente de viață Cloud computing Open/big data</p>		<p>manageri de program , beneficiari, autorități publice naționale și locale, etc.),</p> <ul style="list-style-type: none"> – Studii de caz (nivel de proiect) – Formularea concluziilor (focus grupuri) 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministerul Muncii ▪ Ministerul Culturii ▪ MDRAP (o parte din proiecte sunt complementare cu proiecte POCA implementate de o structură din cadrul MDRPA) ▪ ADI ITI Delta Dunării ▪ SGG (responsabilă pentru Strategia pentru Consolidarea Capacității Administrative) ▪ Organizația Națională a Persoanelor cu Handicap din România ▪ Consiliul National pentru Combaterea Discriminării (CNCD) ▪ Confederația

AP2: tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă.

Nr	AP/PI	Tema	Întrebare de evaluare	Dimensiuni teritoriale / sectoriale / grup țintă dimensiuni și mecanisme	Metodologie recomandată	Instrumente de evaluare recomandate	Tipuri de informații recomandate ¹⁴	Expertiza necesară realizării evaluării recomandată	Factori interesați ce vor fi invitați la reuniunile CCE
									Sindicatul Democratice din România
POC 8	2/2c	Evaluarea intervențiilor POC în domeniul utilizării crescute a Internetului (OS 2.4.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Care este progresul observat în ceea ce privește creșterea utilizării internetului și în particular în serviciile de e guvernare de către indivizi și întreprinderi, de la adoptarea intervenției? 2. În ce măsură progresul observat privind utilizarea internetului poate fi atribuit intervenției? 3. Există efecte neintenționate, pozitive sau negative? 4. Depășește efectul granița zonei și /sau a grupului țintă vizat de intervenție 5. În ce măsură sunt efectele durabile pe o perioadă mai lungă de timp (durabilitate)? 6. Care mecanisme (de ex tipuri de intervenții , aranjamente instituționale, selecția operațiunilor, monitorizare și rambursare, etc.) facilitează sau constrâng efectele? 7. Care sunt aspectele cheie contextuale pentru aceste mecanisme? 8. Dacă și în ce măsură 	<p>Dimensiunea teritorială</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nivel național ▪ Regiuni mai dezvoltate sau mai puțin dezvoltate <p>Dimensiunea sectorială: TIC</p> <p>Grupuri țintă::</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Autorități și instituții publice centrale ▪ Autorități ale administrației publice <p>Mecanisme:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Securitate cibernetică ▪ E-educație ▪ E-incluziune ▪ E-sănătate ▪ E-cultură 	Evaluare bazată pe teorie (EBT)	<ul style="list-style-type: none"> – Colectare de date și analiză inclusiv date media sociale – Cercetare de birou a documentelor strategice și de programare, literatura relevantă, – Interviuri cu experți TIC, – Ateliere de lucru – Anchete (beneficiari participanți, non participanți, autorități publice centrale și locale) – Analiză spațială GIS – Studii de caz (la nivel de proiect) – Studii de caz – Formulare concluzii focus grupuri 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Date de context și statistice privind serviciile de e- educație, e- incluziune, e—sănătate , e- cultură și e-guvernare. ▪ Documente de programare monitorizare și implementare și date de la AM, OI sau alte părți interesate. ▪ Minute ale focus grupurilor/ interviuri/ workshopuri ▪ Rezultatele anchetelor ▪ Studii de caz la nivel micro ▪ Date la nivel de proiect (SMIS) <p>Informații despre rezultatele evaluării proiectelor</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Metode și instrumente de evaluare ▪ Statistică ▪ Economie socială ▪ Politici ▪ Metode și instrumente de învățare a adulților 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ AM POC ▪ CE ▪ MFE- DGAPE ▪ POC OI ▪ Ministerul Societății Informaționale ▪ Ministerul Educației și Cercetării Științifice ▪ Ministerul Sănătății ▪ Ministerul Muncii ▪ Ministerul Culturii ▪ MDRAP (o parte din proiecte sunt complementare cu proiecte POCA implementate de o structură din cadrul MDRAP) ▪ ITI Delta Dunării ▪ SGG (responsabil pentru

AP2: tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă.

Nr	AP/PI	Tema	Întrebare de evaluare	Dimensiuni teritoriale / sectoriale / grup țintă dimensiuni și mecanisme	Metodologie recomandată	Instrumente de evaluare recomandate	Tipuri de informații recomandate ¹⁴	Expertiza necesară realizării evaluării recomandată	Factori interesați ce vor fi invitați la reuniunile CCE
			<p>lucrurile s-ar fi putut face mai bine?</p> <p>9. Sunt cazuri de bună practică privind intervențiile în domeniul utilizării internetului? (cum ar fi: utilizarea și calitatea tehnologiei informației și a comunicațiilor, securitatea cibernetică, etc)</p>						<p>Strategia pentru Consolidarea Capacității Administrative)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizația Națională a Persoanelor cu Handicap din România ▪ Consiliul National pentru Combaterea Discriminării (CNCD) ▪ Confederația Sindicatelor Democratice din România

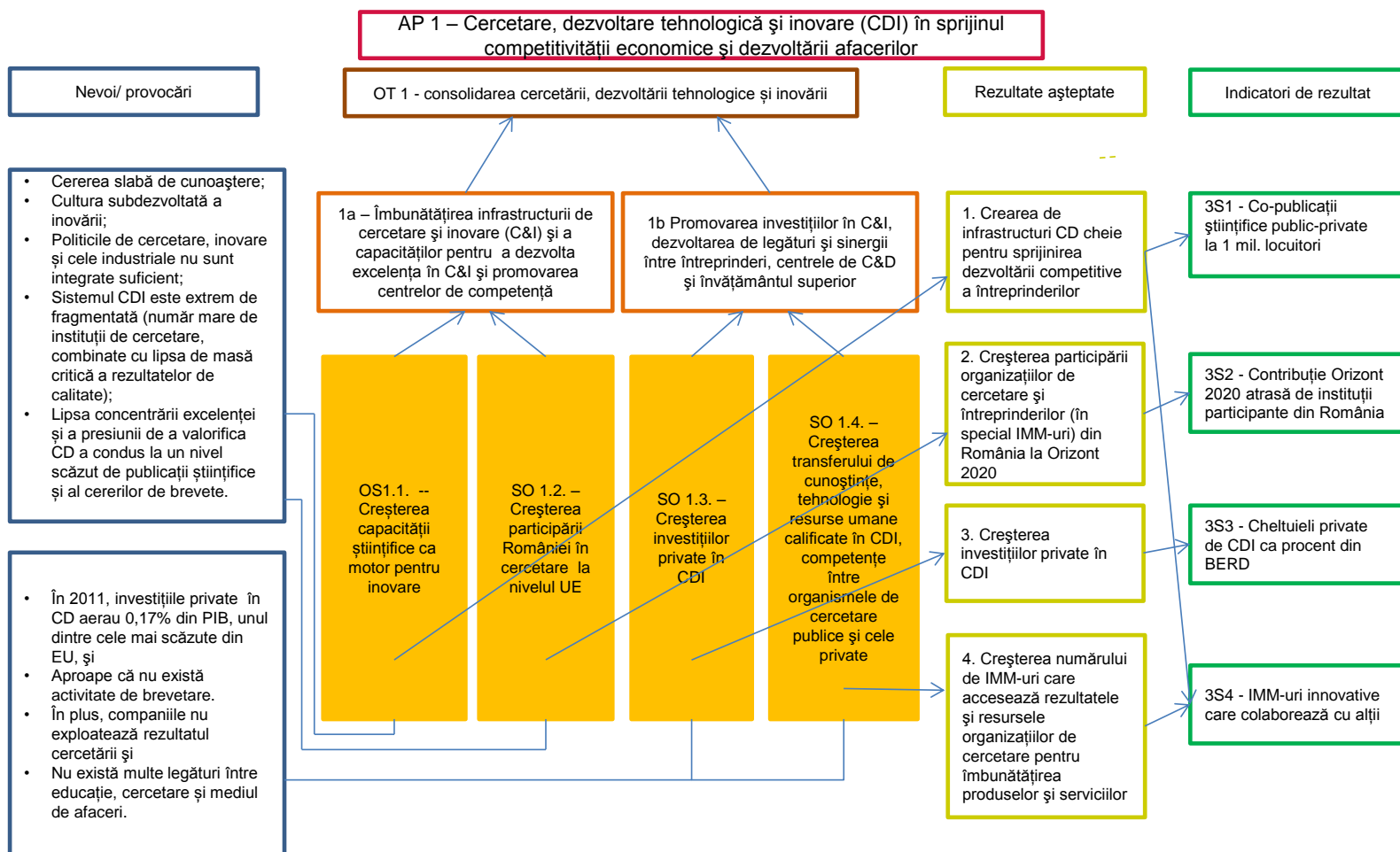
Anexa 2. Matrice: instrumente de evaluare și tipuri de informații esențiale

Tipuri de informații recomandate Instrumente de evaluare recomandate	Date statistice teritoriale, de context și sectoriale	Rapoarte de evaluare anuale privind programele naționale Strategii naționale	Documente de programare și monitorizare și implementare și date de la AM, OI sau Alți factori interesați	Minute ale focus grupurilor/ interviuri/ ateliere de lucru	Rezultatele anchetelor	Date la nivel de proiect	Studii de caz la nivel micro	Concluzii ale experților	Informații despre rezultatele evaluării proiectelor
Cercetare de birou	x	x	x						
Interviuri (IDI/ITI)				x					
Tehnici vizuale	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Analiză date statistice	x		x		x	x			x
Anchete (IEAC/ IWAC)					x				
Studii de caz reprezentative longitudinal la nivel de						x	x		

proiect									
Studii de caz (nivel micro)							x		
Panel de experți								x	
Focus grup								x	
Atelier de lucru								x	
Analiză spațială	x								

Anexa 3 Logica intervenției

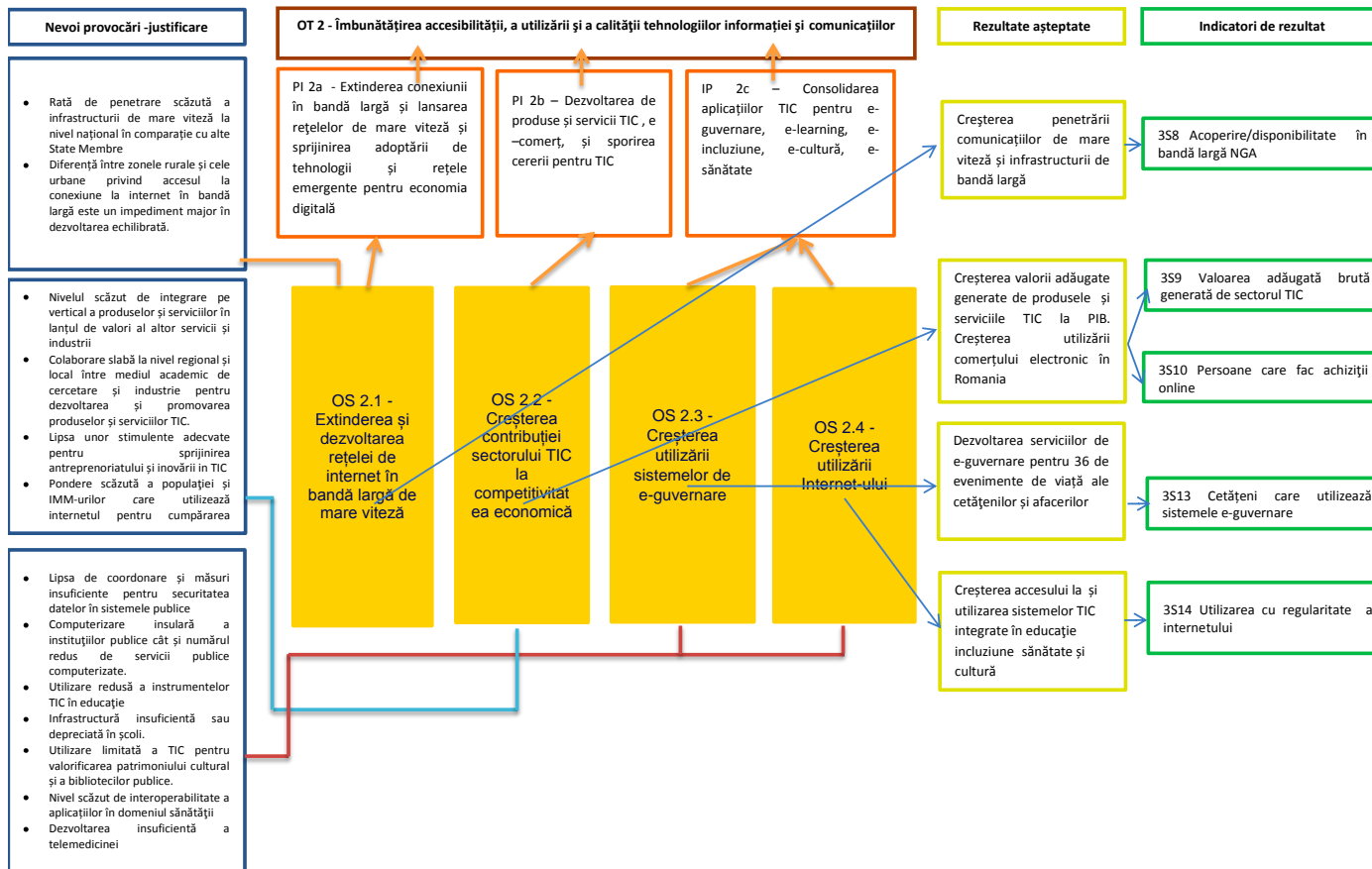
Axa Prioritară 1: nevoi / provocări principale – priorități de investiții – obiective specifice – rezultate

Axa Prioritară 1: nevoi / provocări principale – acțiuni – realizări imediate (output) – rezultate

Axa Prioritară 2: nevoi / provocări principale – priorități de investiții – obiective specifice – rezultate

Axa Prioritară 2: nevoi / provocări principale – priorități de investiții – obiective specifice – rezultate

Information and communications technology (ICT) for a digital competitive economy

